

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, poście 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi al. Wązowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumeracja z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł, półrocznie 8 zł, kwartalnie 4 zł, miesięcznie 1 zł. W miesiącu styczniu 12 zł, kwartalskie 3 zł, miesięczne 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatki miesięczne do „Gazety Lwowskiej” otrzymują całe i półroczne abonenci bezpłatnie, jednakoż ci tylko, którzy przesyłają od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, dwieroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwszy 75 ct, drugi 30 ct. Przewodnik przesyłany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, wkrasowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. m. s., 4, Rue Clément 4.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Najjaśniejszy Pan wyjechał 27 b. m. wieczorem do Gödöllő.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 29 listopada.

„Ks. Gorczakow nie zgaśnie w swojej karierze politycznej jak lampa dogorywająca, lecz zniknie z widoków z efektem jak gwiazda wschodząca. Temi słowy szumnie scharakteryzował pewien dziennik znaczenie owacy przygotowywanych w Petersburgu dla kanclerza, któremu opinia już przed rozpoczęciem powrotu wyznaczyła następcę w osobie hr. Wałujewa. Większą niespodzianką niż wiadomość o blizkiej demisyi ks. Gorczakowa jest wybór jego następcy. O hr. Szuwałowie mówiono dotąd zawsze, że czeka go rola ks. Gorczakowa, że jego karyera dyplomatyczna na dworze londyńskim ma być tylko szkołą przygotowania. Europejska dyplomacya przyjmowała tę wiadomość wcale z życzliwością, bo hr. Szuwałow umiał sobie zjednać opinię nie tylko osobistymi przymiotami lecz także tem, że w ciągu ostatnich dwóch lat kilka razy wyświadczył pokojowi wielką przysługę, miarkując zapęd wojowniczy kompetentnych kół politycznych w Petersburgu. Osobliwie w Anglii uznawano tę zasługę hr. Szuwałowa, chociaż nie dowierzano poniekąd jego szczerości i znaczną część tego, co uczynił dla utrzymania pokoju, przypisywano sekretnym instrukcyom z Petersburga nadesłanym. Czasem ta interwencya osobista hr. Szuwałowa za pokojem,

podjęta wrzekomo na własną rękę i wbrew polityce ks. Gorczakowa, zakrawała rzeczywiście na rolę z góry przepisaną i zrzeczenie odegraną. W Petersburgu chcieli mieć pretekst do honorowego wycofania się z fałszywej sytuacji i kazano hr. Szuwałowowi odgrywać rolę apostoła pokojowego.

O hr. Wałujewie pewnych informacji nie ma. Choćby nawet znane były jego osobiste poglądy i zasady, to jeszcze żądać nie można wysnuwać pewnych wniosków o kierunku, jaki wytknie polityce swojej jako minister spraw zagranicznych. W państwie absolutnie rządzone najwybitniejsze postacie polityczne pozostać muszą do pewnego stopnia zagadką dla świata niewtajemniczonego, bo nie mają pola do samodzielnego i jawnego wystąpienia. Zresztą nie wiele znaczą te osobiste przekonania pod systemem absolutnym, który robi z ministrów tylko urzędników najwyższej rangi, a więc powolnych wykonawców wyższych rozkazów, a nie samodzielnymi w pewnym zakresie i odpowiedzialnymi kierownikami polityki.

O hr. Wałujewie często pisano, że jest między doradcami cara jednym z najgorliwszych zwolenników reform konstytucyjnych. W ostatnich czasach obiegła dzienniki wieść sensacyjna, że hr. Wałujew z polecenia cara pracuje już nad konstytucyą dla Rosyi. Wobec faktu, że nie zwykłe domysły dziennikarskie, lecz nawet źródła poważne uważają hr. Wałujewa za następcę ks. Gorczakowa w najbliższej przyszłości, poprzednia wiadomość o konstytucyjnej karierze Wałujewa traci znaczenie. Zresztą teraz głównie chodzi o kwestyę, do jakiego obozu należy hr. Wałujew na polu polityki zagranicznej. Już tem samem, że hr. Wałujew ma zastąpić ks. Gorczakowa, pytanie to zostaje rozwią-

zane. Wojowniczym panslawistą nie może być hr. Wałujew, bo w takim razie jego powołanie byłoby po ostatniej podróży ks. Bismarcka do Wiednia formalną prowokacyą do przygotowań wojennych, do samej wojny. Jeżeli pod tym względem istniała jeszcze jakakolwiek wątpliwość, to usuwa ją ta okoliczność, że panslawisci podnoszą jawnie kandydaturę Ignatiewa a tem samem wystawiają Wałujewowi zaszczytne dlań wotum nieufności.

Czy hr. Wałujew zostanie następcą ks. Gorczakowa, czy w ostatniej chwili wypłynie inna kandydatura, w każdym razie na samem nazwisku nowego ministra świat nie potrzebuje opierać swoich nadziei lub obaw. Niezależnie od dobrowolnego ustąpienia ks. Gorczakowa nie może bowiem inaczej być tłumaczone jak tylko tem, że Rosya ulega pokojowemu prądowi i zrywa z ostatnim okresem swojego życia politycznego.

Rada państwa.

(XVIII posiedzenie Izby poselskiej).

Wiedeń, 27 listopada. (Korespondencya Gazety Lwowskiej.) Prezes Coroniński zagaja posiedzenie o godzinie 11, ogłaszając rezultaty wyborów do komisji, dokonanych na posiedzeniu wczorajsem. Do komisji traktatowej wybrani: Deym, Harrach, Hippel, Hermuzaki, Nischelwitzer, Stöhr, Nitsche, Zborowski, Promber, Obentraut, Jasinski, Otiz, Wurm, Salm i Chamiee; do komisji zaś do waiosku Friedmana o budowie kanałów: Nischelwitzer, Pozza, Hermann, Nauwirth, Schmidt, Meissler, Schwarzenberg, Tilsner, Zeilberger, Rieger, Harrach, Valusi, Bodyski, Rapoport, Barafeld, Pirquet, Lenz, Dunajewski, Siegl, Chrza nowski, Russ, Onyszkiewicz, Friedmann i Berchtold.

Rada państwowa w Krośnie petycyonuje o powstrzymanie rozkładu podatku

gruntowego wedle nowego sposobu aż do czasu po ukończeniu postępowaniu reklamacyjnem; Rada państwowa w Śniatynie o regulacyę rzek Śniaty i Czeremoszu i o przyjęcie do budżetu pożyczki na stopniowe dokonanie tej regulacyi.

Wnieiony wczoraj przez rząd rachunkowy wykaz skarbowy z r. 1878 przekazano komisji budżetowej, nową przemysłową zaś komisji handlowo-przemysłowej.

Na porządku dziennym dalszy ciąg obrad nad ustawą o pomorze na bydło.

Po zwykłym na końcu dyskusyi ogólnej przemówieniu sprawozdawcy komisji p. Proskowetza Izba uchwała przejść do dyskusyi szczegółowej.

Paragrafy 1—6 mówią o sprowadzaniu bydła z okolic zarażonych i o środkach przezorności, dalej o sprowadzaniu go z okolic wolnych od zarazy, o zamknięciu granicy na wypadek wybuchu pomoru na 40 kilometrów od granicy, o ułatwieniach w komunikacyi granicznej, gdzie granica zamknięta, o desinfekcyi osób, o pasie granicznym na wypadek wybuchu pomoru na 20 kilometrów za granicą. Paragrafy te przyjęto niemal bez dyskusyi, tylko po objaśnieniu tego i owego wyrazu przez komisarza rządowego.

Tu wiceprez. Smolka obejmuje przewodnictwo.

Paragraf 7my stanowi, że granica od państw, w których pomór często panuje, od których przeto szczególnie grozi niebezpieczeństwo, będzie ściśle zamknięta. Państwa te będą wymienione sposobem administracyjnym.

Z okoliczności tego paragrafu toczy się ożywiona dyskusya nad opuszczeniem po nim przez komisye § 8my projektu rządowego, który mówił o rzeźniach na granicy zamkniętej.

Pes. Löblich wnosi, aby przynajmniej dozwolone sprowadzać z zagranicy bydło do Wiednia w wagonach plombowanych.

Nadto przemawiają za rzeźniami pp. Kronawetter, Stendel i Matscheko, który wnosi, aby poprostu podjęto opuszczenie § 8my projektu rządowego.

Przeciw rzeźniom przemawiają pp. Neusser, Obraczaj, Jaworski i Olam-Martini.

Z wielkiem powodzeniem mówił poseł Jaworski, którego mowa w przekładzie z stenogramu jest następująca:

Wywody szanownych posłów wiedeńskich zniewalają mnie zabrać głos. Bardzo

RADZIWILL SIEROTKA

LEGENDA HISTORYCZNA

(Dokończenie).

Tymczasem Sierotka, pomimo najszerzych chęci, nie mógł się jeszcze puścić do Jerozolimy. W oczekiwaniu dnia podróży napisał list do Rzymu do Grzegorza XIII, prosząc o błogosławieństwo apostołskie. Papież przysłał mu błogosławieństwo. Sierotka wyjechał zaraz w roku 1578 do Niemiec, głęził tu i ówdzie, szukając towarzysza podróży, bo lękał się gór libańskich i rozkwitłych cedrów po górach, lękał się sam powietrzyć życie swoje dziwnym pokoleniom Maronitów i Druzów. Skończyło się na tem, że wrócił jesienią do Polski, z mocnem postanowieniem, że pojedzie prosto do Włoch na lato, i że ztamtąd pucie się do Jerozolimy.

Ale Pan Bóg za nim kule nosił, jak mówi staropolskie przysłowie. Nowe wypadki w ojezynie powołały go do nowego życia. Król Stefan zbierał wojsko i szedł właśnie na połocką wyprawę. Król Stefan tylko co dał Sierotce laskę wielką, znak najwyższej prawie dostojności w kraju. Tak rozbiły się wszystkie piękne projekta Radziwiłła, który poszedł z rycerstwem i królem dzielić trudy wojenne, narażać pierś własną na kule. Nie omyliło go przeczenie; właśnie pod samym Połockiem, z małego działka półhakiem postrzał w głowę otrzymał. a krew zbrzygała suknie jego. W pobożnym wieku swoim, tylko co przed panowaniem szwedzkiego Zygmunta, Mikołaj wziął to za prze-

strogę niebios, i dziękował Bogu, że mu ocalał życie dla spełnienia świętego ślubu. Nie czekał już zatem końca wojny.

Wyleczywszy się z rany, wyjechał do Czech do Cieplic, marząc o Włoszech i Jerozolimie. Po drodze wstąpił do Illinca, a rozmowa ich niedawna, co zdaje się żart jedynie miała na celu, dzisiaj faktem się stała. Kontrakt na przeżycie obadwaj magister ułożyli na piśmie i rozstali się z sercem przepelnionem boleścią, przeczuwając, że już ostatni raz na ziemi widzą się z sobą i zegnając się czule na wieczność. Pożegnanie takie ma coś w sobie uroczystego.

Nie zgadli jednakże przyszłości, bo jeszcze raz widzieć się mieli. Radziwiłł Sierotka z Cieplic ruszył do Wenecyi, i tu kres jego drugiej podróży. W mieście laguna, w pięknej królowej adryatyckiego morza, w sielanku dożów, strzeżonym niebieską opieką św. Marka, dowiedział się nasz wędrownik o strasznej zarazie, która wtedy niszczyła Grecyę, przedarłszy się z głębokiego Wschodu do Europy. Wszyscy powtarzali okropne wieści o tem powietrzu, a Wenecya niespokojna drżała jak liść, bo na nią prosto z Grecyi wiała morowa zaraza. Myślałbyś, że duża stoi już pod grodem dożów, przyglądając się endnemu miastu na wodzie i złocystem kopułowemu świętego Marka. Sierotka, jak widzieliśmy, nie bardzo był odważny, kiedy szło zastrzeżenie się przed rozbojem, przed lwami lub zarazą. Wahał się więc i długo bawił w Wenecyi, nie pisząc do Polski, nie dając o sobie znaku życia. Odradzili mu wszyscy tę podróż, przynajmniej chcieli, aby się wstrzymał przez chwilę.

Tymczasem i z kraju dochodziły do niego dziwne wieści. Powiadano, że król Stefan gotuje nową wojnę, mówiono coś o nie-

porozumieniach z Turcyą, o nowem uzbrajaniu się Kozaków. Zapewniali wszyscy, że Batory ukrywa w myśli olbrzymie zamiary, które chce świat zadziwić. Niedorzeczna wieść ciągle uporeczywie wracała. Sierotka stęsknił się do Litwy, do swoich, i nagie jak piorun spadł na ojcowskie niwy, kiedy się go najmniej spodziewano, w przekonaniu, że już się modli u grobu Zbawiciela.

I znowu upłynęło mu kilka lat na Litwie w oczekiwaniu chwili do świętego ślubu. Z Zamojskim całe lato bawił pod Pskowem; a kiedy wrócił z wyprawy, zajął się spełnieniem myśli bogobojnych, do których od dawna wzywał. Marzył o sprowadzeniu jakich panien zakonne do Litwy, bo dotąd klasztorów niewiśkich nie widział ziemia Giedyminów. W Koronie co większe miasteczko znalazł się ktoś pobożny, co pamiętał o fundacyi misiek; Litwa o nich tylko z powieści słyszała. Myślał także książę o wyszkoleniu młodzi litewskiej. Jedyny wtemczas uczony zakon poświęcał się mizolnym pracom nauczycielskim. Sprowadził więc Jezuitów do Nieświeża, wybudował im domy, wyznaczył fundusze.

Nie od razu myśł książę mógł przyjąć do skutku, nie od razu pobożne jego zamiary miały zrodzić owoce. Dokuczało mu ciągle sumienie, że ślub jeszcze niespełniony. Fundacye zatem dalszym zostawiając czasem, Sierotka znowu o podróż myślał. Tym razem chciał nawet pozorom wszystkim zadość uczynić i pusić się w drogę opatrzoną błogosławieństwem i pozwoleniem królewskiem. po patriarchalnemu, po staropolsku. Chciał po sobie pamięć zostawić w sercach, i prawdziwie z religijnem uczuciem, z całą wiarą, przedsiębrać podróż. W tym celu, zarządziwszy w Nieświeżu wszystkim na czas

swojej nieobecności i napisawszy testament, książę pojechał do Grodna, gdzie bawił Stefan Batory, prosząc o pozwolenie i radę. Król nie odmówił marszałkowi swojemu, który wrócił raz jeszcze do Nieświeża i na początku jesieni roku 1582 wyjechał z Polski na trzecią podróż do ziemi świętej.

W Wenecyi znowu przepędził wiele czasu, ale tym razem postanowienie jego było silne, niecofnięte. Istotnie na zimę puszczać się w drogę tak daleką, było nowem szaleństwem. Przejazdował zatem w Wenecyi; skoro lody przysnęły, a słońce ciepłem złotych promieni rozradawało ziemię, na wiosnę już, w najpiękniejszej porze roku, pusił się z Wenecyi morzem do ziemi świętej, w pielgrzymkim odzieniu, z różańcem u pasa i długim w rękę kosturem. Zwiędził Cypr i Trypolis, płynął po morzu Jońskim i Egejskim, po drodze dawnych Hellenów, kiedy płynął pod Troję. Widział rozwaliny Ilium i grób Achillesa. W Syrii potem pomiędzy górami Libanu dziwił się cedrom olbrzymim. Zwiędził wszystkie święte i wspaniałe miejsca. Był w Antiochii i na Karmelu, w Syrii i ziemi świętej; co krok napotykał nowe widoki i miejsce wspaniałe jakimś cudem, pamiętką, a czasem słowem Zbawiciela.

Nareszcie zbliżył się do Jerozolimy. U grobu Chrystusa w Ogrójcu oliwnym łzy wylewał, jak pokutnik prawdziwy sywał jałmużnę i bił pokłony na Golgozie. Nareszcie z sercem wzruszeń pełnem, odświeżonem, jakby na nowo narodzony na świat, przypomniał sobie Sierotka kraj rodzinny, do którego ziemskie przywiązania go interesu. Zdało mu się, że wiek cały nie widział niw ojezystych, na których spędził dzieciństwo, młodość, czas najpiękniejszy życia dla każdego, a cóż dopiero dla niego, we wspomnie-

słusznie nadmienić jeden z posłów na wstępie swej mowy, że w obradach nad tą ustawą więcej się mówi niż potrzeba. Zastosowałbym to do wszystkich wywodów panów posłów z Wiednia. Jeśli po tamtej stronie Izby mówią nawet o zagrażającym Wiedniowi głodzie, jeśli mówią, że ludność wiedeńska nie będzie mogła bronić się ani ratować, że zginie, są to, panowie, argumenty, których żadna może Izba poselska nie oceni należyście, które w ludności jednak mogą wywołać szemranie przeciw Izbie poselskiej, choć Izba w tej własnej sprawie z pewnością nie zasługuje na to. *(Brawo! powszechne.)* Panowie! Ustawicznie słychać tu słowa szumne, ustawicznie słychać o dobru ogólnem; mówią, że jednym się bierze, by dać drugiemu i że ta jest zasada ustawy. Nie, panowie; gdyby obawy posłów wiedeńskich były słuszne, ustawicznie przekonani, że nie byłoby posła, któryby zgodził się na tę ustawę. *(Brawo! brawo!)* Poseł z Josefstadtu (Kronawetter) powiedział, że rzeźnia są niewygodne posłom z Galicji, że stanął tu kompromis, wskutek którego rzeźnie opuszczono z ustawy; a mówca bardzo bierze za złe, że ustawa przychodzi do skutku na podstawie kompromisu. Czyż na prawdę mailemacie panowie, że ustawa, tytułująca się najważniejszych spraw ekonomicznych, może przyjść do skutku inaczej, jak tylko sposobem kompromisu? Czyż mniemacie, że ona inaczej przyjdzie do skutku, jak tylko w ten sposób, że każda strona interesowana poświęci część swego interesu na rzecz dobra powszechnego? *(Brawo! brawo!)* Jeśli przeto pos. Löblich powiedział, że z bulwarów wiedeńskich nie można ocenić kwestyi zaopatrzenia Wiednia w żywność, zdaje mi się, że tem mniej z Josefstadtu i z przedmieścia Alserkiego można w sposób tak ujemny oceniać ekonomiczne stosunki całego państwa. *(Hucne brawo! wszędzie.)* Panowie! Kompromis rzeczywiście stanął, a to dla ustawy, aby przysłała do skutku na owej podstawie, która sama jedna może zapobiedz stanowi rzeczy, jakiego żadną miarą pragnąć nie możemy. Mówił p. Löblich o „związanych rękach”. Cóż to znaczy? Czyż wiążemy ręce gminie wiedeńskiej co do zaprowadzenia na targowisku bydłem urządzeń takich, by hodowcy i gospodarze wykarmiający bydło nie wahał się przybyć na targowisko z mnóstwem towaru, gdy tymczasem dotychczas stan rzeczy jest taki, że kto raz popróbował tej loteryi, którą jest targowisko tutejsze, lęka się przybyć na nie po raz drugi, mając niemal pewność, że przybędzie zamożny, a wróci zeń bankrutem? *(Brawo! brawo!)*

Pos. Matscheko mówił bez namietności; mimo to muszę poświęcić wywodom jego kilka uwag. Ciekaw byłam, jak on uzasadni swoje twierdzenie, że przez zaprowadzenie rzeźni pogranicznych podźwignie się hodowla bydła, że wiele na nich zyska; ciekaw byłam usłyszeć te argumenty, a to tem więcej, ile że twierdzenie pochodzi od męża, który właśnie bez namietności i obiektywnie przemawiał. Niestety jednak szanowny poseł nie przytoczył argumentów na rzecz swego twierdzenia, powołał się tylko na pewien ustęp z sprawozdania z sesyi ubiegłej, a nadto na powagi, których jednak nie wymienił. Ja także powołałam się na powagi, które są zdania, że te rzeźnie nie

mogą podźwignąć chowu bydła, lecz owszem zrujnują go. Tą powagą jest głos całego kraju, który tu reprezentuje, towarzystwo gospodarskie, składające się z ludzi zawodu, którzy nie w interesie którejkolwiek produkcji lub dla widoków wyższych cen, lecz w interesie chowu bydła opierają się rzeźniom. A jeśli szanowny poseł powiada, że na całej granicy kwitnąć będzie przemysłnictwo, a rzeźnie będą wentylem zabezpieczającym przeciw temu przemysłnictwu, odpowiadam mu na to, że ustawy są uchwalane tylko dla tych, którzy chcą stosować się do nich, a nie dla tych, którzy chcą się przestępować. Przemysłnictwo będzie, czy się granicę zamknie, czy nie; ale to rzecz pewna, że dlatego, iż przemysłnictwo będzie, nie możemy odrzucić ustawy; albowiem byłoby to tak samo, jak gdybyśmy dlatego, że złodzieje są i będą, nie mieli uchylać ustaw przeciw złodziejstwu. *(Głosy: bardzo słusznie!)* Ależ panowie, właśnie te rzeźnie byłyby ulegalizowaniem przemysłnictwa; albowiem na 100 sztuk bydła w rzeźniach 99 będzie przemycanych. Za granicą utworzą się formalne agencje, które pod pozorem prowadzenia bydła do rzeźni będą prowadziły przemysłnictwo na wielką skalę, gdy tymczasem wzdłuż granicy strzeżonej przez wojsko i żandarmerję, a nie mającej rzeźni, przemysłnictwo tu i owdzie tylko się pojawi. Właśnie dlatego, że widzimy w rzeźniach bramy do przewleknięcia zarazy, że mamy u siebie sprawę z ludnością, która ze wstrętu do pracy poświęci się ulegalizowanemu rzeźniostwu przemysłniczemu, że nie można urządzić rzeźni i pilnować ich tak, aby osoby tam zatrudnione nie stykały się z resztą świata, że słowem w rzeźniach widzimy instytucję dla utrzymywania zarazy w Galicji w ciągłości, dlatego opieramy się rzeźniom.

Co się tyczy zaopatrzenia Wiednia, nadmieniam, że rzeźnie bynajmniej nie pomogą ludności wiedeńskiej, jak sami posłowie wiedeńscy nieraz to przyznali. Ale prawda, zapatrywania i motywa zmieniają się stosownie do potrzeby; raz mówią o 60.000 sztuk bydła, których Wiedniowi zabraknie, innym razem o 20.000 tylko; a nawet spis po traw ludności wiedeńskiej musi oddawać swe przysługi, gdy chodzi o to, czy być za, czy przeciw postanowieniu ustawy. Ale to rzecz pewna, że rzeźnie pograniczne służyły rzeźnie wewnątrz kraju, które są o wiele ważniejsze dla ludności wiedeńskiej, i z których Wiedeń ma coraz więcej zdrowego mięsa.

Z tych przeto pobudek proszę odrzucić wniosek p. Matscheki. *(Hucne brawo! i oklaski z wszystkich stron.)*

W głosowaniu odrzucono wszystkie wnioski, a przyjęto tylko §. 7my projektu komisji.

Bez dyskusji uchwalono §. 8my o sposobach na przemysłnictwo.

Na powszechne żądanie wiceprezes Smolka zamyka posiedzenie o godz. 2³/₄. — Następne jutro.

(Z komisji podatkowej.)

*+ Na trzecim posiedzeniu komisja podatkowa wbrew zwartej ścisłej opozycji członków z lewicy przystąpiła do wyboru

komisji ścisłej dla zbadania wniosków p. Krzeczunowicza i ks. Lobkowicza w sprawie podatku gruntowego; mianowicie wybrano: pp. Krzeczunowicza, Lobkowicza, Poklukara (z prawicy), Walterskirchena i Edlmana (z lewicy).

W komisji ścisłej pos. Krzeczunowicz nie ograniczył się na obronie pierwotnego wniosku swego, lecz wniósł gotowy projekt noweli do noweli kwietniowej, skombinowany z swego własnego wniosku, z wniosku ks. Lobkowicza i z teraźniejszego projektu rządowego. Projekt p. Krzeczunowicza brzmi jak następuje:

„Ustawa z dnia...

o zmianie ustawy z dnia 6 kwietnia r. 1879 (Dz. u. p. p. l. 54) o regulacji podatku gruntowego.

„Artykuł I. Przepisy artykułu I § 4 ustawy z d. 6 kwietnia r. 1879 tracą moc obowiązującą, a natomiast powinny brzmieć jak następuje:

„§ 4. Co lat piętnaście ustanowi się sposobem ustawodawczym procent, wedle którego wymierzać się będzie podatek gruntowy od obliczonego czystego dochodu z ulegających podatkowi przedmiotów.

„Od r. 1882 wymiar podatku dlań się będzie na podstawie obliczonych wedle ustawy tej czystych dochodów.

„Art. II. Przepisy zawarte w art. I. § 8my rozdziału II tracą moc prawną, a natomiast brzmieć powinny:

„Rozdział II. i t. d.: Komisje i podkomisyje krajowe, ustanowione w myśl rozdziału I, dokonają czynności reklamacyjnej na swoje obszary.

„Art. III. (w równem brzmieniu z § 2gim projektu rządowego).

„Art. IV. Wnioski komisji i podkomisyj krajowych, wymienione w art. I. § 34ym rozdz. II, ustę. 4ym, powinny być nadesłane ministrowi skarbu najdalej do końca kwietnia r. 1880.

„Wnieście sprostowań i ewentualnych wniosków odnośnych, wspomnianych w art. I. § 34ym rozdz. III, ust. 3im, do ministerstwa skarbu, powinno nastąpić najdalej do końca października r. 1880.

„Komisja centralna powinna ukończyć prace oznaczone w art. I. § 34ym rozdz. III najdalej do końca r. 1880.

„Art. V. Przepisy ostatnich trzech ustępów art. I. § 34go, rozdz. III, tracą moc obowiązującą, a natomiast brzmieć powinny:

„Minister skarbu zarządzi przeprowadzenie uchwalonych przez komisję centralną zmian w operatach szacunkowych i klasyfikacyjnych, a względnie w głównym wykazie czystych dochodów.

„Ustanowione przez komisję centralną taryfy klasyfikacyjne będą ogłaszane w dzienniku urzędowym każdego kraju.

„Postępowanie reklamacyjne powinno rozpocząć się w styczniu r. 1881.

„Art. VI. Przepisane art. I § 37ym ust. 2 ustawy z d. 6 kwietnia r. 1879 ogłoszenie wyników klasyfikacji powinno nastąpić najdalej do końca stycznia r. 1881.

„Art. VII. Przepisy art. I. § 39 ust. 3 ustawy z dnia 6go kwietnia r. 1879 tracą moc obowiązującą, a natomiast brzmieć powinny:

„Na podstawie zbadania reklamacji, a względnie rezultatów dochodzeń, które się przedłoży powiatowej komisji szacunkowej, taż komisja powołać uchwałę, czy i o ile należy uczynić zażość reklamacyom, lub czy nie, i odnośne wnioski swe dla sprostowania zakwestyonowanej klasyfikacji wraz z wszystkimi aktami klasyfikacyjnymi i reklamacyjnymi przestać komisji reklamacyjnej najdalej do końca czerwca r. 1881, która rozstrzygnie o nich najdalej do końca października roku 1881... (i t. d., jak w noweli kwietniowej).

„Art. VIII. Przepisy art. I § 40 ustawy z d. 6 kwietnia r. 1879 tracą moc prawną, a natomiast brzmieć powinny:

„Po ukończeniu postępowania reklamacyjnem minister skarbu zarządzi przeprowadzenie odnośnych decyzji w operatach regulacji podatku gruntowego, a następnie wymierzenie podatku w myśl § 4go, tudzież pobieranie go od r. 1882.”

Taki jest projekt p. Krzeczunowicza, który może objaśnić mi wypada.

Najważniejsze w nim są dwa pierwsze artykuły, albowiem zmieniają przepis o skontyngensowaniu podatku, t. j. o oznaczeniu z góry pewnej sumy, która powinna co rok wpłynąć do skarbu z całego państwa, stanowiąc, że podatek będzie wymierzany wedle pewnej stopy procentowej od czystego dochodu z gruntu, bez względu na to, jaka ztąd rzeczywiście wpłynie suma podatku do skarbu; zmieniając dalej teraźniejszy projekt rządowy co do czasu, od którego podatek ma być pobierany na nowej podstawie, mianowicie nie dopuszczając prowizorycznego rozkładu podatku przed reklamacyami już od dnia 1 stycznia r. 1881, lecz żądając rozkładu stanowiącego po ukończeniu postępowania reklamacyjnego od dnia 1 stycznia r. 1882; a nakoniec zmieniając przepis noweli kwietniowej, że do reklamacji będzie jedna

tylko na cały kraj nowo złożona komisja, w miejsce czego żąda p. Krzeczunowicz, aby reklamacyami zajmowały się dotychczasowe, nieknięte w swem istnieniu i w swym składzie komisje i podkomisyje krajowe. Jak widzimy, kombinuje p. Krzeczunowicz w artykule pierwszym wniosek ks. Lobkowicza z swoim własnym wnioskiem, w artykule drugim zaś wyraża już tylko własny wniosek, skoro nie było też w pełnej komisji podatkowej żadnego innego pod tym względem wniosku poselskiego.

W artykule trzecim pozostawia p. Krzeczunowicz nieknięty projekt rządowy (§ 2gi), który stanowi, że powiatowa komisja szacunkowa bez udawania się na grunt odnośny sprostuje w swem biurze błędy i usterki operatów klasyfikacyjnych, że rezultaty tej czynności przesyła komisji, a względnie podkomisyi krajowej najdalej do dnia 1 stycznia r. 1880, a gdyby nie ukończyła jej do końca listopada r. b., natenczas przewodniczący jej, dobrawszy sobie powiatowego referenta szacunkowego i dwu mężów zaufania z pomiędzy opodatkowanych powiatów, sam czynności tej dokona w grudniu. Projekt rządowy zmienia tu nowelę kwietniową o tyle, że nowela ta dawała komisji powiatowej do przesłania swych sprostowań do komisji krajowej czas aż do końca stycznia r. 1881; projekt skraca przeto termin ten o miesiąc. Jak jednak widzimy, przepis projektu rządowego staje się już po części ułudnym, albowiem był obliczony na rychłe uchwalenie go przez Izby, gdy tymczasem koniec listopada już bliski (t. j. terminu do ukończenia czynności przysługującej przez komisję powiatową), a projektowi daleko jeszcze do uchwalenia.

W artykule czwartym pozostawia p. Krzeczunowicz brzmienie projektu rządowego z wyjątkiem dwu terminów; mianowicie przedłuża p. Krzeczunowicz terminy te dla komisji i podkomisyj krajowych o jeden miesiąc ponad projekt rządowy, co też konieczne wynika już z nieuchwalenia dotychczas projektu rządowego; natomiast termin dla komisji centralnej pozostawia p. Krzeczunowicz niezmieniony, godząc się pod tym względem z projektem rządowym, który przyspiesza ten termin o rok (koniec r. 1880 zamiast końca r. 1881).

W artykule piątym, szóstym, siódmym i ósmym przeprowadza p. Krzeczunowicz już tylko te zmiany noweli kwietniowej, co do których teraźniejszy projekt rządowy nie zawiera, a które były by konieczne, gdyby owe zasadnicze wnioski p. Krzeczunowicza zostały uchwalone.

Komisja ścisła komisji podatkowej uchwaliła znów wbrew opozycji dwu członków swych z lewicy wziąć projekt p. Krzeczunowicza pod obrady szczegółowe i nawet już uchwaliła owe najważniejsze dwa artykuły pierwsze, mianowicie artykuł pierwszy trzema głosami (z prawicy) przeciw dwóm głosom (z lewicy), artykuł drugi zaś czterema głosami przeciw jednemu, bo jeden z członków lewicy także przychylił się do niego. Zaledwie wątpliwość można, że pełna komisja przyjmie uchwały swojej komisji ścisłej.

Mowa posła **Jaworskiego** w dyskusji ogólnej nad ustawą o pomorze na bydło brzmi w przekładzie z stenogramu jak następuje:

„Gdy w maju r. b. obradowano w tej wys. Izbie nad ustawą o pomorze na bydło, miałem już sposobność określić stanowisko, jakie sam wraz z politycznymi przyjaciółmi w tej sprawie zajmuję. Na stanowisku tem trwamy dotychczas, gdy oświadczam, że będziemy głosowali za dyskusją szczegółową nad projektem, który dziś jest przedmiotem obrad. Uznawaliśmy i uznajemy konieczność, by przysłała do skutku ustawa, któraby z jednej strony zapobiegała klęsce z pomoru na bydło, a z drugiej strony stworzyła stan rzeczy, pozbawiający argumenta, dla których zamykają nam pole zbytu za granicą, wszelkiego nadal pretekstu. Zapatrywaniu temu nadałem wyraz w dyskusyi, która toczyła się tu w maju, a że wówczas w trzecim czytaniu głosowali przeciw ustawie, pochodziło to nie z przyczyny dłuższego lub krótszego stadium przejściowego, lecz ztąd, że widzieliśmy zwichniętą zasadę przewodnią, zwichniętą na rzecz celów stronniczych, że widzieliśmy tworzący się stan rzeczy, który wydawał się nam niezgodny z pożądanym celem.

Że Galicja, kraj, który tu reprezentuję, w pierwszym rzędzie jest narażona na spustoszenia pomoru, że przeto Galicja więcej od któregośkolwiek innego kraju koronnego będzie musiała uczuwać surowość ustawy, że będący dopiero w zarodkach chów bydła w Galicji będzie musiał doznawać najtroskliwszego pielęgnowania i najskuteczniejszej opieki, że nakoniec w wielkiej części Galicji zamknięcie granicy sprawi znaczne szkody gospodarstwu rolnemu, wszystko to, panowie wypowiedziano i uznano powszechnie tak w komisji, jak w tej wys. Izbie. Że zaś wspominam o tem, czynię to jedynie dlatego, by użyć tych okoliczności na odparcie zarzutu, uczynionego przez posłów

nia i żale obfity. Na Egipt zatem i Weneę z Palestyny powracał co żywo do Polski, myśląc o nowych pracach dla wiary w ziemi ojczystej, układając w głowie plany do opisu swojej podróży, wioząc koronki, obrazki, różańce i święte modlitwy ze Wschodu.

Tymczasem Illinicz żadnej wiadomości nie odbierał o podróżniku. Minęła jesień i zima, minęła wiosna i znowu skwarne przybliżyło się lato. Słońce dogrzewało i ezerwiec się już kończył, a o Sierotce ani słychu. Rok już blisko dobiegał mety, jak opuścił Radziwiłł Nieśwież. Od tego czasu zginął jak kamień w morzu. Z nim cała jego służba gdzieś przepadła. W Nieświeżu i Birzach myślarze zginał Sierotkę, że go gdzieś lwy rozszarpały, albo rozbójnicy w górach zabili. I orszak księcia musiał razem zginąć w pustyni, zwłaszcza że jak się domyślano, Sierotka pojechał do Egiptu, puścił się gdzie może w nieznane kraje, biegiem Nilu. Inaczej przecie przybyłby ktoś na wiosnę, powróciłby do Polski i smutną nowinę przywiózł książęcej rodzinie i wielu dworcom szlacheckim naokoło Nieświeża. Illinicz żałował swojego przyjaciela, a jednak zacierał ręce i mówił:

— Nieśwież i Ołykę wygrałem!

Tymczasem w lipcu 1583 roku z Krakowa w drodze do Litwy Radziwiłł Sierotkę przybliżył się z orszakiem swoim do Białej, powitać wojewodę Illinicza. Pełen był smutnych i czarnych myśli. Bo kiedy człowiek wraca z dalekiej krainy do ziemi swojej, gdzie złożył kości pradziadów i swoje chce złożyć na cmentarzu rodzinnej wioski, albo u bramy parafialnego kościoła, przez duszę zawsze mu płynąć muszą smętne i czarne myśli. Znajdzie się wtenczas w duszy rozrzewnienie, tęsknota zapuka w serce, a

najtajemniejsze strony uczucia głosi jakiś dzięk i niepewny wydadzą. I przeszłość stanie w mgłę oddalenia, otoczona urokiem, i przyszłość w niewyraźnych cieniach przedstawi ciemne obrazy. Teraźniejszość zupełnie zniknie z przed oczu, i człowiek zdaje się rodzić na świat, żyjąc wspomnieniami i nadzieją. W takim usposobieniu duszy zbliżał się do Białej Radziwiłł...

Wtem posłyszał dzwony miasteczka, jak ozwały się echem grobowym i niedługo doleciał uszu jego głos oddalony, głos żałobny kapłanów. Zbyt silne to było na raz wrażenie.

— Kogo chowają? — zapytał.

— Ostatniego z potomków wielkiego domu, wojewodę Illinicza.

To wszystko opowiadało podanie. Słyszałem je dzieckiem jeszcze z ust piastunki na gruzach białskiego zamku. Powieść ta pozostała w umyśle dotąd, jak obraz w duszy odbity...

Bo gdzież niema legend i pięknych powieści, gdzie tylko gruzi zamków naszych?

Gdzie szukać natchnienia, jeżeli nie na tych szczytach przeszłości, co tyle widziały w swoim życiu, a teraz milczące i nieme, jak obalone pomniki, z dumą, z uśmiechem, przyglądają się potomstwu dawnych rycerzów?

Umilkł już wśród nich szereg broni, uciechły odgłosy wesolych biesiad, zdaje się martwy to już kamień i cegła, a przecież zamki nasze żyją zamogilnem życiem, i mają więcej serca, jak ci synowie rodów starożytnych, co się przybrali w złoto i srebro, w purpurę i aksamity.

JULIAN BAROTSZEWICZ.

reprezentujących tu stolicę Wiedni, który z pewnością nie ostoł się wobec wskazania na stan rzeczy wynikający z tej ustawy dla Galicyi. Szanownym posłom tym wynuram cześć największą, że tak gorąco i wymownie ujmują się za interesami ludności Wiednia i proszę ich, by zechcieli przyjąć zapewnienie, że nie interes stronnicy, a tem mniej brak względności dla interesów m. Wiednia, powoduje nami w załatwieniu tej sprawy. (*Brawo z prawicy.*) Tylko że my szczerze jesteśmy przekonani, iż obawy wynurzone przez posłów wiedeńskich są słonne, a ztąd też nie możemy zgodzić się na wysnuwane z nich konkluzje. Pozostawiam panu sprawozdawcy dowieść, czy wskutek zamknięcia granicy trzeba, czy nie, lękać się rzeczywiście mniejszych spędów na targowisku wiedeńskim, lub nawet braku mięsa. Zdaje mi się, że uczyni to na podstawie dat obfitych, jakie ma na zawołanie, dat z pewnością autentycznych.

Alę pomijam te obawy o brak mięsa w Wiedniu, a zwracam się do wysnutej ztąd konkluzji o podrożeniu mięsa, pytając tych panów szanownych: jakże to ma się sprawa z tem podrożeniem mięsa, powtarzaniem z takim przyćmieniem, czyż można w ogóle mówić o cenie któregośkolwiek przedmiotu jako rzeczy nietykalnej i niezmiennej? i czyż jedynie względem cenę może być pobudką oporu przeciw ustawie? Wydaje mi się to rzecz całą niepodobną. Stało się podobno, że nakazano stać słońcu, ale nakazać cenę czegoś bądź, by stała, to niepodobniestwo. Wedle niezmiennego prawidła podaży i popytu układa się cena wszelaka, wedle niego też układać się będzie cena mięsa. Czy zmniejszy się podaż, czy nastanie brak mięsa dla zaopatrzenia Wiednia, czy Austrya, to państwo przeważnie rolnicze, stworzone do hodowli bydła, nie będzie mogła pokryć ubytku 50 do 60 tysięcy sztuk bydła stopowego na rok — na to niech odpowie pan sprawozdawca. Jedno tylko powiem posłom reprezentującym tu miasto Wiedni: życzę im z całego serca, aby ceny mięsa były wysokie, aby jednak ludność wiedeńska miała w kieszeni dosyć pieniędzy, by kupić sobie mięsa; ale nie życzę, żeby przy takich cenach mięsa nie miała na nie pieniędzy. Podwyższenie cen wynika z zwiększonego popytu; zwiększony popyt jest wynikiem większego dobrobytu, ale dobrobytu zwiększonego nie chorobliwie nadmierną produkcją, febryczną spekulacją, jaką mieliśmy czasu niedawnego, lecz jako wynik zdrowego współdziałania produkcji ziemskiej, handlu i przemysłu. (*Brawo! brawo!*)

Panowie! Z uchwaleniem tej ustawy po długich mowach i szerokiej rozprawach w komisji i w parlamencie, będzie, że tak powiem, pierwsza tylko i trudniejsza część pracy załatwiona. O wiele trudniejszą i ważniejszą częścią jej jest zadanie rządu co do wykonania tej ustawy. Rząd wśród szerokiej i częstej rozpraw w komisji i w Izbie, miał sposobność poznać, w jakim duchu ludność Austrii pojmuję projektowaną ustawę i co mieni być przewodnią jej ustawą zasadą. „Bydło stopowe należy do stepu” — oto przewodnia zasada, wedle której też ustawa powinna być wykonana. Nie zważając na wątpliwości formalne, które zachodziły co do brzmienia tego lub owego paragrafu, niechże wys. rząd zawsze ten główny cel ma na oku.

Że ustawie potrzeba energicznego wykonywania ze strony rządu, nie ulega wątpliwości, i tak też się spodziewam; ale nad to potrzeba czynnego współdziałania wszystkich autonomicznych organów krajowych, powiatowych i gminnych, a nawet wszystkich rzetelnie usposobionych jednostek, by dopięć celu ustawy. Pod tym względem z radością przyjmuję oświadczenie wys. rządu, że nieustannie starać się będzie, by w krajach węgierskich jaknajwcześniej przysłała do skutku ustawa podobna. Jest to *conditio sine qua non*, by ziściło się to, do czego zmierzamy.

Panowie! Rolnictwo galicyjskie, austriackie a nawet i europejskie od dawna walczy z wielkimi niepokonanymi trudnościami, walczy z potęgami przyrody i z przysięgającą konkurencją, walczy o własnych tylko siłach, walczy nie dla dobicia się większego zysku z gruntów, lecz walczy o byt, walczy, by nie dopieść deprecjacji gruntów. (*Brawo! brawo!*) A z deprecjacją gruntów upada handel i przemysł, po niej już nie dymi się z kominów fabrycznych, po niej warstwy stoją pustkami. Niech to zważą ci panowie, którzyby może ulegli pokusie patrzeć na rzecz z jednej tylko strony.

Nie chodzi tu o cele stronnice, tu chodzi o walkę jednego za wszystkich, wszystkich za jednego. (*Brawo!*) Tem powodując się zapatrywaniem, w własnym i rodaków imieniu oświadczam się za dyskusją szczegółową. (*Hucze brawo!*)

Mowa pos. Erazma Wolańskiego w dyskusji ogólnej nad ustawą o pomorze na bydło brzmi w przekładzie z stenogramu jak następuje:

Mamy przed sobą projekt ustawy o wytepieniu i zapobieganiu pomorowi na bydło. Ustawa ta ma na celu głównie podźwignienie hodowli bydła. Przed siedmiu laty stawiałem w sejmie galicyjskim wniosek o zamknięcie granicy, właśnie bowiem mieszkam w okolicy, gdzie zakłady kontumacyjne są bardzo liczne i gdzie kwitnie przemysłnictwo, bo zakłady kontumacyjne nie wystarczają; stawiałem ten wniosek, by zapobiedz pomorowi i podźwignąć hodowlę bydła, która jest źródłem bogactwa zarówno dla małego, jak dla wielkiego właściciela. Kto na małej posiadłości chce mieć większy dochód podatkowy, powinien też hodować bydło. Tak przynajmniej dzieje się u nas na wsi, w mieście co prawda może panują inne zapatrywania. W tym projekcie ustawy zachodzą głównie dwie kwestje. Pierwsza kwestja dotyczy się rolnictwa, druga handlu mięsem, a względnie zaopatrzenia miasta Wiednia; inne bowiem większe miasta nie troszczą się o to.

Pierwsza kwestja, co do rolnictwa, odnosi się najwięcej do Galicyi, a to do Galicyi wschodniej, i do Bukowiny. Albowiem jest ten kraj płaskowzgorzem z bardzo wieloma łąkami, po największej części suchy, a ustawiczne pomory spowodowały go do tego, że w hodowli bydła bardzo jesteśmy zacofani. Dotychczas orze się po największej części woły rossyjskimi i rossyjskie woły się lęczy. To nie nasza wina, bo wiemy bardzo dobrze, że stałoby się lepiej, gdybyśmy własne bydło tuczyć mogli. Winien temu ustawiczny pomór, który u nas zawsze panuje. Albowiem mimo dobrego gruntu nie możemy przedsięwziąć większych amelioracji i musimy ograniczać się tylko na tem, co najniezbędniejsze wskutek bardzo niekorzystnych stosunków handlowych i transportowych.

Panowie! My musimy z swej strony czynić wielkie koncesje co do cen, jeśli chcemy pozbyć się płodów naszych. Wszystko u nas kłisnie. Nie wiem, czy u was, panowie, tak samo się dzieje; zdaje mi się, że nie będzie lepiej; i yśmy z każdym rokiem ubojsi. Jeśli zechcecie przejrzeć nasze rejestra gospodarskie, przecznieć wyciągi tabularae, zobaczycie, że nie przesadzam. Stosunkom handlowym i transportowym zawdzięczamy to, mieliśmy bowiem bardzo wielu ministrów handlu (*Minister des Handels*), ale nie mieliśmy jeszcze żadnego ministra spraw handlowych (*Handelsminister*), któryby był przemawiał za wewnętrznymi interesami austriackimi.

Panowie! Potrzebujemy pół zbytu; gdy je będziemy mieli, wtedy ciężar podatkowy nie będzie nam tak dotkliwy. Jeśli nie będą nam dane pola zbytu, wtedy rolnictwo musi upaść. Spodziewajmy się, że terazniejsze ministerstwo handlu wyłącznie uwzględniąc będzie stosunki wewnętrzne; gdyby to się nie stało, wtedy naprzód zbanskrujemy, a potem wszystko inne się znajdzie.

W skutek ustawy tej będzie w Galicyi ustanowiony pas graniczny około 300 mil długości. W skutek tego nałożono nam wielkie ciężary, a tylko na to, by stworzyć mur ochronny dla innych krajów.

Przemysł gorzelniczy podupadł, nie wskutek tego, czy ma się płacić parę centów więcej czy mniej podatku, tylko z tego powodu, że nie mamy wywozu, a ta ustawa nie odpowiada rolnictwu. My nie chcemy prowadzić przemysłu gorzelniczego, aby ludzie pili, tylko że jedynie przemysłem tym możemy podźwignąć hodowlę bydła — a chów bydła na wielką skalę nie jest pomysłem i bogactwem jednego kraju, lecz całego państwa. Mimo to wszystko poddajemy się i będziemy głosować za ustawą, bo wymaga tego dobro powszechne, a gdzie dobro powszechne wymagać będzie, tam my się znajdziemy.

Drugą kwestją jest kwestja handlu mięsem i zaopatrzenia. Pojmuję, że posłowie reprezentujący Wiedni ujmują się za tą sprawą i mają obawy; łatwo to pojąć, a muszę nadmienić, że, lubo należę do klasy rolników, nie tylko ja, lecz i moi rodacy przemawialiśmy w interesie ludności Wiednia, gdybym miał wątpliwość, czy miasto Wiedni będzie dostatecznie zaopatrzone w mięso. Ale rzecz ma się tymczasem wcale inaczej. Miasto Wiedni potrzebuje na rok 150.000 wołów; albowiem to, co mówiono o 200.000, niecałkiem tak jest, gdyż wiele sprzedaje się dalej do innych krajów; sięga to nawet do Litu. Przepuścimy tedy, że potrzeba 150.000 do 160.000 sztuk bydła; w całej monarchii jest 12 milionów, w Przelitawii 7 milionów; z 12 milionów już się zbierze 150.000 sztuk, których potrzeba na zaopatrzenie Wiednia.

Wróćmy do Galicyi. Z Galicyi, jak powiedział pos. Löblich, przysłała się tu rocznie 60.000 wołów; z tych przypada 20.000 na Bukowinę, a więc 40—45.000 na Galicyę; trzecia część, moglibyśmy przypuścić, że pochodzi z chowu krajowego; dwie trzecie więc sprowadza się z Rosyi. W Galicyi jest 6000 gmin; jeśli każda gmina i obszar dworski wyhoduje tylko pięć cieląt, już jest 30.000. Można dowieść więcej jeszcze z

względem uwagi, ale to pozostawiam panu sprawozdawcy.

Że niektóre zmiany w handlu mięsem nastaną, powitać możemy z wielką radością. Kto bowiem raz miał nieszczeście być tu na targowisku bydłem, mógł się przekonać, jak się to dzieje. Należałoby nakoniec już pragnąć, aby ten ostatni monopol nareszele ustał. Jakże się dzieje? Przybywszy tu z bydłem na targ, trzeba sprzedać wszystko między godziną 10 a 2. Wiele panowie handlarze dzielą między siebie trzody: ty kupisz te, ty tamte i t. d. Nie postaje więc nie, jak sprzedać za to, co kto podał, albowiem, przybywszy z wołami tucznymi do Wiednia, nie można iść z niemi napowrót ani dalej, bo tu muszą być sprzedane. Taki sposób obchodzenia się nie licuje z czasami naszymi, szczególnie w środkowej Europie.

Szczególniejsza to też rzecz — panowie z Wiednia uskarżają się, że muszą płacić wysokie ceny za mięso. Producenti tracą, to rzecz pewna, któż więc zyskuje? Ktoś przecie musi zyskiwać, jeśli konsumenci drogo płacą, a producent traci. Winien temu monopol, który wszystko stłumia. W Paryżu i Londynie z ludnością czteromilionową, o tej kwestji nigdy niema mowy i niema też obaw. Znieście panowie monopol, zaprowadźcie wolny handel, wtedy nie będzie braku mięsa w Wiedniu. O inną żywność nie ma obawy, a wszakże prócz mięsa trzeba jeszcze innej żywności, ta zaś jest tu w Wiedniu tańsza niż u nas.

Nie mając żadnej wątpliwości, że po zniesieniu zakładów kontumacyjnych i zamknięciu granicy mięso nie będzie droższe, jestem przekonany, że ludność miasta Wiednia będzie dostatecznie zaopatrzona w dobre i zdrowe mięso, jeśli dzisiejszy monopol na mięso będzie zniesiony.

Jeden z preopinantów mówił o rzeźniach i powiedział, że nie wie, dla czego komisja wymazała paragraf o rzeźniach. Pojmuję, że wys. rząd przyjął do projektu rządowego rzeźalnie, bo chciał zadość uczynić interesom wszystkich; ale rząd nie przywiązuje do nich wagi, bo go przekonano, że ten paragraf byłby niewykonalny. Pos. Löblich żąda go mimo to. Dany urzędowo dowód, że w latach 1877 i 1878 zamknięto zakłady kontumacyjne, a jedne przez dni 58, drugie przez 60, lekany przez 1½ roku były zamknięte. Któż da tak wielki kapitał i zbuduje fabryki, nie wiedząc, kiedy i jak długo granica będzie zamknięta? Gdyby bowiem myślnie o zaopatrzeniu Wiednia, należałoby je prowadzić regularnie; żądał wtedy Wiedni brały mięso, gdyby rzeźalnie wskutek pomoru zamknięto?

W § 8 mym powiedziano, że bydło, które ma dostać się do rzeźalni, powinno być zakupione w okolicach niezarazonych i przez takie miejscowości być pędzone; żądać pewność? Rząd rossyjski będzie czynił wszelkie ułatwienia i wystawiał certyfikaty, że bydło to zakupiono i pędzono przez okolice niezarazone, bo to w jego interesie. Do rzeźalni dostanie się po większej części bydło zarazone, bo ono tam tańsze, a kontrola bardzo trudna. My atoli chcemy, żeby ludność wiedeńska zamiast złego miała, i mieć będzie zdrowe mięso.

Drugim momentem, który uwzględnić należy, jest contagium. Zaraza szerzy się przez zetknięcie, albowiem nie można zamknąć rzeźalni tak, aby nikt nie wychodził; ludzie, którzy pójdą do Rosyi, by zakupować bydło dla rzeźalni, zetkną się tam z zarazomieniami wołami, i w ten sposób zaraza się rozszerzy. Zakłady kontumacyjne nie wystarczają na zapobieżenie zarazie; czyż mielibyśmy zaprowadzić inny rodzaj rzeźalni kontumacyjnych? Byłaby to tylko protekcja interesu matadorów mięsnych, a tego byśmy czynić nie powinni. Gdyby bowiem raz ustanowiono tę zasadę, wtedy mielibyśmy też uwzględnić interes matadorów finansowych i właścicieli gruntów; tego zaś nie chcemy, tego nie pragniemy.

Na zakończenie pozwolcie mi jeszcze kilka uwag. Z wszystkich części państwa odbywa się wołanie o podźwignienie dobrobytu materialnego. Z temi głosami powinniśmy się liczyć; a wszakże nie mamy wiele czasu do namysłu, czas już największy do tego. Ustawa niniejsza jest pierwszym krokiem, który w tym celu mamy uchwalić, ale i inne powinny nastąpić. Jeśli chcemy uczynić zadość temu wołaniu, wtedy powinniśmy na wszystkich barwach, które w tej wysokości są reprezentowane, wycisnąć wielkimi głoskami: „Sprawiedliwość dla wszystkich!” Nie walczy z gwiazdami, bo one daleko; walczy z przeszkodami, które rozwojowi dobra materialnego, rozwojowi handlu, otworzeniu pół zbytu stawiają na zawadzie. Wszystkie walki niepożyteczne pozostawmy czasom późniejszym, gdy nam wszystkim lepiej powodzić się będzie.

Proszę przeto, by wys. Izba zechciała przyjąć ustawę, jak ją projektuje komisja. (*Brawo z prawicy.*)

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Wiadomości z Stambułu).

Sprawozdawca *Pol. Corr.* pisze z Konstantynopola d. 21 b. m.: Finansowe rokowania między Portą a bankierami z Galaty trwają jeszcze ciągle. Grecy i żydowscy bankierowie w Galacie niechęcią wypuszczają z rąk cenny zastaw, jaki mieli w dochodach cłowych, tem bardziej, że ma być zastąpiony innym niedającym takiej gwarancji. Kredyt ich musi niezawodnie uciepieć na tej zmianie. Pewne grupy wierzycieli państwowych mają zamiar wnieść protest przeciw układowi, który bez ich zezwolenia rozporządza źródłami dochodów do nich należących. Mimo to są wszyscy przekonani, że sułtan dopnie swojego celu i uwalni z pod zastawu dochody cłowe, ażeby dowolnie mógł rozporządzać niemi. (Stało się tak istotnie; *przyp. Red.*) Z powodu zbliżającego się *bawramu* czyni rząd rozpraczliwe wyteżenia celem wydobywania funduszy, ażeby rozmaitym funkcyjaryuszom wypłacić należące płace. Said basza polecił dyrekcyom cel i telegrafów, ażeby wszystkie swe dochody odsyłały do ministerstwa skarbu nie zatrzymując zgółu nie dla swoich urzędników. Ci urzędnicy zaś, przewidując, że wyjdą z próżnemi rękami, świętują i od 30 godzin nie chcą służyć cłowa znieść pak a manipulanci telegraficzni nie chcą ekspedycyować depeesz telegraficznych. Niedorzeczny ów zakaz musiano tedy odwołać i teraz zachodzi znów pytanie, żądaj wzięcia pieniędzy na *bawram*. Na 100 rodzin nie będzie dwóch, które mogłyby zarządzać tradycyjnego barana. Przedwczoć dał się abłągać bogaty grecki bankier, Zarifi, i na usilne nalegania ministra skarbu pożyczył 50.000 funtów szterlingów na dobry zastaw. W pałacu doszła nędzda do ostatniej granicy. Przed 8 dniami wysłał marszałek pałacowy, Osman basza, jednego ze swoich krewnych do mennicy, ażeby zbadał, czy nie znajdzie tam czegoś takiego, co by się dało sprzedać albo przetopić na monetę. Kuzynek Osmana a następnie on sam chciał zabrać rynekzki platynowe służące do przetapiania szlachetnych kruszców i odstąpił od tego zamiaru dopiero wówczas, gdy go przekonano, że sprawienie nowych tygłów platynowych kosztowałoby co najmniej trzy razy tyle, ileby wziął za stare, które mogą jeszcze służyć do użytku długie lata. Osman powiedział przy tej sposobności do dyrektora mennicy: „Dziwi pana mój krok, zapewne pan nie wie, że wszyscy przymieramy z głodu i że w pałacu nie ma ani grosza”. Co do Osamego samego, to powodzi mu się weale dobrze. Umie on sam wyegzekwować swoją płacę miesięczną, wynoszącą 42000 franków. W tym celu postępuje się olbrzymim, silnie zbudowanym sierżantem, który po całych dniach stoi w ministerstwie skarbu przed drzwiami prowadzącymi do gabinetu samego ministra. Ile razy pojawi się ktoś, co wygląda na człowieka mającego zamiar zapłacić większą lub mniejszą sumę, wpada sierżant do gabinetu ministra i w imieniu Osmana baszy zabiera wszystko, co znajdzie w kasie. Powtarza się to tak często, dopóki cała suma 42000 franków, należąca się Osmanowi, nie zostanie ściągnięta, 52 inspektorów finansowych, którzy mają czuwać nad kasami publicznymi w stolicy i na prowincji, urzędują już od dawna i wszędzie znaleźli tylko oszustwo i kradzieże. W kasie wilańskiej w Brusie znalazł inspektor deficyt w kwocie 4000 funt. szt. W tej sprawie zniósł się z Ahmetem Wefikiem baszą, który uchodził za wzór uczciwości i jest tam gubernatorem. Ahmet dał inspektorowi do poznania, że woli raczej milczeć i ubić całą tę sprawę. Gdy jednak inspektor chciał mimo to wysłać doniesienie do ministerstwa, kazał mu Ahmed Wefik w największym gniewie opuścić wilajet w przeciągu 12 godzin. Fakt ten dowodzi, że w Turcyi nie przydadzą się już nie inspektorowie. Tak samo nie przyda się na nie misya poruczona Bakerowi baszy, który pod szumnym tytułem *muffetisha*, czyli generalnego inspektora reform, odjeżdża do Kurdystanu. Turcy mają tysiąc rozmaitych sposobów wyprowadzenia go z pole i niezawodnie skorzystają z tych środków. W świecie dyplomatycznym przewidują, że ta misya przyniesie Anglikom tylko wstyd i hańbę a chrześcianom w Anatolii nie zapewni żadnej korzyści. Mimo to Baker basza, dumny z nowego tytułu, przygotowuje się do podróży na Aleksandretę i Aleppo do Diarbekiru. Dzienniki turckie utrzymywały błędnie, że Czarnogóra zgodziła się w zasadzie na wymianę jakiegokolwiek bądź okręgu za Gusynię i Plawę, gdzie krnąbrni Albańczycy drwią sobie jeszcze ciągle z rokazów Porty i z woli całej Europy. Byłoby rzeczą zbyt cenną dowiedzieć, że Czarnogóra nie zgodzi się nigdy na taką propozycję. Książę Nikita nie odstąpi ani na włos od swoich praw; domaga się tedy oddania wszystkiego, co mu się należy, a w razie potrzeby potrafi odebrać przemo.

ca to, czego mu Turcy dobrowolnie oddać nie chcą. Wszyscy szefowie zagranicznych ambasad wyjeżdżają z Stambułu jeden po drugim. Wczoraj wyjechał ztąd ks. Łabandow, dzisiaj odjeżdża hr. Hatzfeld, hr. Cortiemu przedłożono urlop a Fournier odjedzie ztąd najdalej za miesiąc. Tylko Anglia będzie reprezentowaną przez ambasadora, którego stosunki z pałacem są na razie nie bardzo przyjacielskie. Porta prosiła Aleko baszę, ażeby wyjazd swój z Stambułu odroczył na kilka dni. Bułgarskie stowarzyszenia gimnastyczne, rozwiązane na pozór, zostaną — jak to utrzymują przyjaciele Aleka baszy — faktycznie wcielone do milicji, zatrzymując przy sobie broń a ćwiczenia ich odbywać się będą tak samo jak dawniej. Sfery rządowe zaś udają, że wierzą najzupełniej słowem i zapewnieniom gubernatora wachodniej Rumelii.

(Agitacja w Irlandyi).

Wzburzenie umysłów w Irlandyi przybiera coraz większe rozmiary a w ostatnim czasie zostało podsycone wiadomością o zapowiedzianem wydaleniu pewnego dzierżawcy z Balli. Znany przewodca i deputowany irlandzki, Parnell, udał się w noc w piątek 22 listopada osobnym pociągiem do Balli. Rząd, który sądził, że wydalenie w rzeczy samej przyjdzie do skutku, wysłał do Balli około 100 policyantów i mały oddział kawalerji. Tymczasem jednak nie stało się tak, jak mówią z powodu, że dzierżawcy temu zachorowało dziecko. Zagrode dzierżawcy, który miał być sądowo wydany z swojego pomieszkania, obojętne około pięćdziesięciu policyantów, podczas gdy zaledwie kilkadziesiąt ciekawych widzów zebrało się na ulicy. W odległym od Balli dwie mile Leamington odbył się 23 listopada wielki *meeting* dla zaprezentowania przeciw zamierzanej eksmisji. Na *meetingu* tym przemawiali Parnell, Dillon, Lexton i inni przewodcy irlandzcy, którzy osobnym pociągiem przybyli z Dublinu. Lubo zgromadzenie liczyło około 7000 głów, to jednak porządek nie został zakłócony. Uchwalono następujące rezolucje: „*Meeting* wyraża swoje zadowolenie z tego, że względy rozsądku wzięły górę i nie przyszło do eksmisji, przeciw której zgromadzenie zamierzało protestować; ludność hrabstwa Mayo protestuje przeciw najnowszemu usiłowaniu rządu celera sfłumienia legalnej agitacji i celem zniewolenia ludności do karygodnych czynów; *meeting* kładzie ludowi Irlandzkiemu na serce, aby i nadal umiał w sposób godny panować nad sobą i starał się usilnie unikać wszystkiego, coby rządowi mogło posłużyć za pozór do zaprowadzenia pewnych pożądanych dla niego repressyj; w końcu zobowiązuje się *meeting* wytrwać w rozpoczętej agitacji, dopóki *farmerzy* irlandzcy nie otrzymają wolnych gruntów“. Dotąd, zdaje się, nie zdecydowano jeszcze, czy wypędzenie owego dzierżawcy ma być zupełnie zaniechane, czy też tylko odroczone. Dzierżawca ten zalega z zapłatą dzierżawy rocznej w wysokości 26 ft. szt., która to suma przez sądownie urosła do 35 ft. szt. Czynsz dzierżawny nie jest podobno wielki, ale oskarżony zasłania się tem, że w skutek nieurodzajów może zaledwie połowę zapłacić.

W niedzielę po południu odbyła się w Swinfordzie jedna z największych demonstracji, jakie kiedykolwiek miały miejsce w hrabstwie Mayo. Przynajmniej 20.000 ludzi wzięło w niej udział. Ullice były przystrojone w sztandary z patriotycznymi napisami. Kilka gromad liczących po 1000 głów z Balli, Ballinrobe, Ballyhannis i Kiltimaghu przybyło z muzyką na miejsce zgromadzenia, gdzie panował największy entuzjazm. Około godziny 2 obją przewodnictwem katolicki ksiądz Tomasz Contan i oświadczył, że lud broniący słusznej sprawy nie potrzebuje uciekać się do środków gwałtownych. Mowca przedstawił zgromadzeniu Parnella, którego powitano z ogromnym entuzjazmem. Następnie przedłożył zgromadzonemu Melleh z Swinfordu następującą rezolucję: „Zgromadzenie protestuje przeciw samowolnemu uwięzieniu panów Davitta, Daly'ego i Killeena i zobowiązuje się do wspierania tych panów wszelkimi prawnymi środkami. Parnell, poparł tę rezolucję, i dodał jeszcze do niej, że swinfordzkie stowarzyszenie jako gałęź narodowej ligi krajowej będzie popierało ligę w obronie uwięzionych i cel założonej przez Davitta organizacji dzierżawców irlandzkich dla osiągnięcia praw im przynależnych.“ Rząd, powiedział mowca, nie chce popełnić czynu tyrańskiego i popchnąć ludu do kroków gwałtownych, jak to można wnosić z zaniechanej eksmisji; Parnell radzi więc stanowczo nie płacić niesprawiedliwych czynszów dzierżawnych i trzymać się rękami i nogami swoich ognisk domowych. Nadto postanowiono zawezwać właścicieli dóbr, aby czynsze dzierżawne zniżyli odpowiednio a od rządu zażądać, aby rozpoczął publiczne roboty dla uchronienia ludu od grożącej mu nędzy głodowej; nadto należy koniecznie stworzyć chłopską własność grun-

tową, aby zapobiedz powtarzaniu się ogólnej nędzy. W końcu przyjęto rezolucję, w której powiedziano, że kraj nigdy nie będzie się cieszył dobrobytem i szczęściem, dopóki nie odzyska swojego narodowego parlamentu.

Trzej uwięzieni przewodcy mieli być przesłuchani w poniedziałek. Do tego czasu nie pozwolono im mówić z swoimi obrońcami. Killen zamierza sam się bronić.

KRONIKA

— Honorowe obywatelstwo.

Jaworowska rada gminy nadała dnia 27 b. m. jednogłośnie c. k. staroście Władysławowi hrabiemu Russockiemu, w uznaniu zasług położonych około dobra miasta obywatelstwo honorowe.

— Dla uczczenia siedmdziesiątej

rocznicy urodzin znanego i powszechnie w naszym mieście poważanego lekarza dr. Bertleffa odbyła się wczoraj w sali towarzystwa *Froh-sinu* uczta, w której wzięli udział przyjaciele jubilata oraz wiele osób, które pragnęły wyrazić drowi Bertleffowi cześć i sympatję. W czasie uczty otrzymał szanowny jubilat liczne telegramy gratulacyjne, a między niemi od rady dworu dr. Sochora w Wiedniu, tudzież od dyrektora ruchu kolei Karola Ludwika, pana Ślaskowskiego i inspektora tejże kolei pana Jiraska.

— Bazar Świąteczny.

Jak dawniejszymi laty, tak i w roku bieżącym, urządzoną będzie przed Bożem Narodzeniem w dniach 18, 19, 20, 22 i 23 grudnia wenta na dochód biednych sierót zakładu u św. Teresy we Lwowie. W dogodnym i stosownie urządzonym lokalu w samym prawie śródmieściu urządzone będą rozmaite sklepiki, a mianowicie sklepik z rozlicznymi rzeźbami, sprowadzonymi z Rivy, Meranu, Botzen i z innych miejscowości w Tyrolu; sklepik z przedmiotami, wyrobionymi z oliwnego drzewa, dalej sklepiki z bronzami weneckimi, z lalkami już ubranymi, z szklami czeskieimi, z rozmaitemi zabawkami dla dzieci, książkami, kalendarzami na rok 1880 i wszelkimi przybarami do pisania, rysowania i malowania; dalej będzie sklepik z mnóstwem przedmiotów, darowanych na rzecz sierót, a które wszystkie bez wyjątku sprzedawane będą po 10 ct. Oprócz tego sklepik z haftami, koronkami, zaczętemi robotami i ubraniami do kapeluszy, sklepik z wybornymi papierosami i cygarami, a nakoniec bufet, obfitujący we wszelkie ciasta, cukry, karmelki, pierniki, owoce, napoje gorące i zimne przekąski. Sprzedają zajmują się uproszone panie, a ceny wszystkich przedmiotów będą stałe i z pewnością znacznie niższe od cen, praktykowanych po tutejszych sklepach; wybór zaś przedmiotów w roku bieżącym jest wielki, a wszystkie piękne i gustownie wykonane i wiele z nich służyć może do ozdoby salonu i użytku osób już starszych.

— Na rzecz Przytuliska małych

dzieci odbędzie się w najbliższy wtorek koncert panny Izdory Ostrowskiej, ze współudziałem p. M. Ostrowskiej i jej uczennic, oraz pp. Köllera i Ładnowskiego.

— **Organisci** przy tutejszych kościołach parafialnych proszą nas o ostrzeżenie publiczności przy nadechodzących świętach Bożego Narodzenia przed szalbierzami, którzy roznosząc kolebę t. j. opłatki, mienia się być organistami. Zarazem proszą, aby publiczność tylko od tych raczyła przyjmować opłatki, którzy mają do tego piśmienne upoważnienie ze strony urzędu parafialnego z podpisem właściwego plebana i z pieczęcią parafialną.

— Marsz żałobny Berlioza,

który w tych dniach ma być po raz pierwszy wykonany w Wiedniu, dał przed kilkoma laty powód do zabawnej sceny, którą do dziś przechowują w pamięci Paryżanie. Na koncercie w wielkiej operze paryskiej Berlioz osobiście dyrygował wykonaniem tego marsza, który jakkolwiek pod każdym względem wspaniały, ma jednak z wielu innymi arcydziełami muzycznymi wspólną tę wadę, że jest zanadto długi. Część publiczności więc zaczęła już okazywać znudzenie i zniecierpliwienie, lubo zewnętrzny spokój w sali nie został jeszcze naruszony, gdy nagle w całym amfiteatrze usłyszano donośny głos: „Kj, kochany kolego, zdaje się, że ten cmentarz jest niezmiernie odległy!“ Był to głos przyjaciela Berlioza, sędziwego Panserona, który zniecierpliwiony nie mógł się od tej uwagi powstrzymać. Można sobie wystawić, jaki śmiech wybuchł po tych słowach w całej sali, jak i to, że musiano przerwać i zaniechać dalszej egzekucji marsza.

— Nowe pierwiastki.

Jak już dawniej donosiliśmy, profesor chemii, Wiktor Meyer w Zurychu, zajmując się od dłuższego czasu badaniem tak zwanych pierwiastków dotychczasowych, które wystawia na wpływ bardzo wysokich temperatur (około 1570 stopni Cels.), w celu przekonania się, czy ciała te w rzeczy samej nie dadzą się już dalej rozłożyć i są rzeczywiście ciałami prostymi, t. j. pierwiastkami. Otóż, jak donoszą dzienniki zurychskie, badania prof. Meyera miały dotychczas

następujący rezultat: Tlen, azot, siarka i rtęć nie uległy pod wpływem powyższej temperatury żadnej zmianie; natomiast uważany dotychczas za pierwiastek chlor zmienił się całkiem pod działaniem wielkiego gorąca, a to w ten sposób, iż każda para dotychczasowych molekuł rozłożona została na trzy nowe molekuly Natury tych ostatnich, jeszcze nie zdołano dostatecznie oznaczyć. Uważany dotychczas za pierwiastek jod, pod względem własności swych bardzo podobny do chloru, dał się również rozłożyć. Nadmienić tu jeszcze należy, że już odkrywca chloru, profesor Scheele, jakoteż Bertholet skłonni byli uważać chlor za ciało złożone i dopiero kiedy wszelkie ich usiłowania, ażeby rozłożyć go na pierwiastki, spełzyły na niczem, za przykładem Gay-Lussaca i Daryego zaczęto kłaść to ciało w rzędzie pierwiastków. Prof. Meyer prowadzi dalej swoje badania.

— **Pojedynek** na pistolety odbył się w tych dniach w Ołomuńcu pomiędzy dwoma studentami szkół średnich. Jeden z zapasników ugodzony został w pierś kulą, która jednak nie uszkodziła organów wewnętrznych, ponieważ pistolet był słabo nabit. Ranny nie chce wymienić nazwiska swojego przeciwnika, który, jak stwierdzono, po fatalnym wystrzale razem ze świadkami dał drapak, nie troszcząc się o los rannego kolegi.

— **W cyrku** Renza, goszczącym obecnie w Monachium, popisywała się od dłuższego czasu jako nurek Amerykanka miss Lurline. Podziwiano też jej produkcyje na wodzie, albo raczej pod wodą, gdy oto dochodzi wiadomość, że biedna miss Lurline udusiła się w skutek zbyt długiego nurzania się pod wodą.

— **Meteor** wielkości połowy tarczy księżycowej, o białem, żywszem świetle niż blask księżyca, obserwowano w zeszłą niedzielę o samym zachodzie w niektórych okolicach Morawy.

— **Na dworcu** w Wrocławiu dnia 25 b. m. rano pociąg osobowy poznański, w skutek złego ustawienia zwrotnicy, wpadł na luźną lokomotywę, przyczem obie maszyny i kilka wozów pakunkowych zostało zdruzgotanych. Nikt jednak nie doznał uszkodzenia.

— **Sąd karny** w Grudziądzu w tych dniach skazał na dwuletnie więzienie 12 letnią dziewczynkę za usiłowane morderstwo! Dziewczynka ta, będąc piastunką niemowlęcia, liczącego 4 miesiące, zmęczona tą służbą i tęskniąc do rodziców, usiłowała główkami z zapalek otruć dziecko, ażeby ją uwolniono od obowiązku. Dziecko zdołano ocalić.

— **Wielkim pożarze** donosi depesza paryska z Algieru. Dnia 21 b. m. zgorzał tam teatr de la Perle, oraz wiele domów sąsiednich. Popłoch panował niesłychany, gdyż całe miasto zasypywane było formalnym deszczem iskier. Ze straży ogniowej czterej ludzie utracili życie, a dziewięciu zostało skałeczonych. Lekko uszkodzony jest także dyrektor teatru Rouland i jego żona. Straty ogromne.

— **Wielkie wrazenie** sprawiło w Niemczech samobójstwo utalentowanego kompozytora muzycznego, Juliusza Urbana. Cierpiąc on oddawna na melancholię. Z Monachium, gdzie mieszkał stale, znikł przed kilkoma dniami w tajemniczy sposób, a dnia 24 b. m. znaleziono zwłoki jego w Isarze pod Freimann.

— **Okręt szkolny** akademii marynarskiej w Rieco, korweta *Saida*, odbywający ćwiczenia z kadetami marynarki na morzu Śródziemnem, odpłynąwszy dnia 19 października z Messyny, po bardzo uciążliwej podróży w skutek przeciwnych a gwałtownych wiatrów, zawiązał szczęśliwie do przystani gibraltarskiej. Po drodze doznawał wszędzie najżyczliwszego przyjęcia ze strony władz włoskich i angielskich.

— **Gospodarz domu** Rothe w Berlinie, o którego brutalnym postępowaniu z czynszownikami często rozpisyują się dzienniki tamtejsze, w tych dniach skazany został przez sąd karny na rok więzienia i 1500 mark grzywny za potrącenie na schodach jednego z czynszowników, który w skutek tego ciężko się skałeczyl.

— **Bandyci sycylijscy** popełnili w tych dniach ohydny zbrodnię. Przed kilkoma tygodniami został przez nich porwany i uprowadzony w góry zamożny właściciel dóbr z Cefalu, nazwiskiem Catafalso. Zbójcy żądali od niego 8.000 lirów okupu, widocznie jednak sprzykrzyło się im czekać, nim bowiem krewni porwanego zdołali wysłać tę sumę, znalezione w jaskini niedaleko Palermo zwłoki nieszczęśliwego Catafalso z odciętą głową.

— **Dzieje soboru.** *Osserv. Romano* donosi, że ponieważ ukończony został druk trzech nowych tomów *Historji soboru watykańskiego*, napisanej przez arcybiskupa florenckiego, polecił papież, ażeby egzemplarze tych tomów rozesłano w upominku wszystkim uczestnikom soboru, podobnie, jak to uczynił Pius IX z pierwszym tomem tego dzieła.

— **Górka złota.** Wszystkie monety złote, będące obecnie w obiegu na ziemi, stopione razem, dałyby bryłę o podstawie 27 stóp kwadratowych, a wysokości stóp 16. Bryła taka ważyłaby 4563-7 centnarów i można

by z niej wybić 148,615.000 pięciokrakówek, którei pokryłoby można obszar blisko 17 morgowy. Kładąc monety takie jedną przy drugiej, otrzymalibyśmy pas złoty 37 mil długi, a kładąc jedną na drugiej otrzymalibyśmy słup 7³/₄ mil wysoki, czyli 680 razy wyższy, niż wieża ratuszowa we Lwowie.

Notatki literacko-artystyczne.

(n) **Walerego Eliasza** dzieła *Ubiory w Polsce i u sąsiadów* pojawił się niedawno zeszyt pierwszy. Za granicą zajmowano się już oddawna historią ubiorów. Obok słynnego dzieła francuskiego Quicherata *Histoire du costume en France* posiadamy w literaturze niemieckiej Hefnera *Trachten des Mittelalters*, Weissą *Kostumkunde* i t. p. dzieła. U nas pomimo bogactwa w tym względzie zbiorów kościelnych, prywatnych i publicznych, z których że tu wymienię tylko najbliższe nam muzeum w Zakładzie Ossolińskich, nie zwracano dostatecznie uwagi na ten tak ważny przedmiot w dziejach oświaty. Do pierwszych w tym kierunku prac zaliczyć wypadnie dzieło zakrojone na większą skalę znanego artysty-malarza Walerego Eliasza. Zeszyt pierwszy ozdobił wydany *in quarto*, obejmuje dzieje ubiorów polskich i po części zagranicznych od najdawniejszych czasów aż do końca XI wieku, z jedenastoma tablicami ryłca Napierkowskiego, odtworzonymi przeważnie z rzeźb na metalu, kości słoniowej, z pieczęci lub innych wzorów, o ile sędzić możemy bez szkodliwej w takim razie fantazyi. Przedstawienie ubiorów naszych na tle i w porównaniu z ościennymi narodami w epoce, o której tak nieliczne posiadamy źródła, uważamy za bardzo racjonalne, a chociaż ten lub ów szczegół obali naukowa krytyka, nie zdoła odmówić sumiennosci i talentu autorowi. Z tego porównawczego przedstawienia przekonujemy się, o ile mylnie było dotychczas prawie powszechne wyobrażenie, że Polacy od zamierzchłych czasów mieli swój odrębny narodowy ubiór, kiedy ze studyów wynika, że dopiero w połowie XVI wieku pojawiają się u nas pierwsze okazy rzeczywistej oryginalności stroju. Zwracając uwagę na dzieło p. Eliasza, które zasługuje na rozpowszechnienie — przytaczamy zeń opis stroju kobiecego z X wieku. Składał on się z długiej sukni, dołem obszernej, z rękawami obcisłymi, na którą przychodziła tunika długa i obcisła do figury. Rękawy tej tuniki były do łokcia wąskie, ale tak rozszerzające się nagle ku dłoni, że sięgały podczas zgięcia ręki niżej kolan. Brzegi tuniki były wszędzie lamowane. Kobiety wyższych stanów wdziewały na to płaszcze spięte na piersi. Przestrzegano stroju na głowie tak bardzo, że współczesna kronika, pisząc o Dąbrówce, niemłodej już żonie Mieczysława I, powiada, że „gdy ją poślubił książę polski, czepec z swej głowy zdjęła a wieniec paniński sobie włożyła, co było szaloną i ohydą rzeczą.“ Czapki futrem okładane nosiły u nas damy tylko wyższego stanu w X wieku. Tkany materji były przeważnie płócienne i wełniane, z jedwabnych znano tylko u nas adamaszek i złotogłów, na Rusi szkarłat. Suknie te z kosztownych materji wzbogacały jeszcze naszyjniki i naramienniki ze złota i drogich kamieni. Na głowie nosiły kobiety korony jakby wieńce, dziewczęta rozpuszczone włosy z przepaską, o czem wspomina pieśń po zgonie Bolesława Chrobrego „Wy matrony co nosiłyście złote korony i miałyście suknie wszystkie ze złotogłowia, ubierać się będziecie w żałobne i wełniane.“

GOSPODARSTWO I HANDEL

Zjazd rolniczy w Wiedniu.

Wiedeń, 26 listopada.

(==) Jak wiadomo, wstępna konferencja powszechnego austriackiego zjazdu rolniczego w Wiedniu, która tu obradowała w październiku, uchwaliła na wniosek pana Hausnera pozostawić oznaczenie dnia samego zjazdu wybranemu przez siebie komitetowi wykonawczemu z zastrzeżeniem, aby ze względu na Radę państwa, której wielu członków będzie zarazem uczestnikami w zjeździe, zjazd odbył się najpóźniej dnia 10 grudnia r. b. Jakoż komitet wykonawczy zwołał zjazd na ostatni dzień pozostawionego sobie terminu, t. j. na dzień 10 grudnia. Ten wzgląd na Radę państwa mógłby łatwo wypaść na niekorzyść zjazdu. Gdyby bowiem Rada państwa rzeczywiście w dniach zjazdu obradowała, zaledwie pozostawałoby się nieco wolniejszego czasu dla zjazdu rolniczego. Zdaje się atoli, że zjazd będzie miał dosyć czasu, gdyż wedle pewnych zapowiedzi, mających za sobą prawdopodobieństwo, około dnia 10 grudnia nastąpi przerwa w obradach Rady państwa dla obrad delegacji do spraw wspólnych.

Zjazd ma trwać nawet kilka dni, w których odbywać się będą posiedzenia już to plenarne, już to sekeyjne, a ztąd też temat postawiony przez krakowskie Towarzystwo gospodarskie, o utworzeniu Izby rolniczych, o którym dawniej pisałem, że jako punkt dwunasty porządku dziennego nie ma widoków dostać się jeszcze pod obrady, niewątpliwie będzie przedmiotem dyskusji. Jest to rzecz tem więcej pewna, ile że po tym temacie jeszcze postawiono świeżo na porządku dziennym trzy ważne pytania, które koniecznie mają się dostać pod obrady, a które niebawem poznamy. Towarzystwo krakowskie atoli mimo powszechnie znanej i specyalnie zakomunikowanej uchwały, iż każde Towarzystwo powinno, a względnie ma prawo wybrać do tematów swych własnych referentów, gdyż w razie przeciwnym komitet wykonawczy sam referenta naznaczy, dotychczas referenta do tak ważnego tematu swego nie naznaczyło. Komitet wykonawczy przeto już ma referenta w pogotowiu w osobie pewnego uczonego zjazdu z Krainy. Jeśli Towarzystwo krakowskie może przez wzgląd na to, że temat jego nie miał wiktów dostać się pod obrady, ośmieliło się dotychczas za naznaczeniem referenta, doniesienie niniejsze może je nakłonić do zamianowania go jeszcze, a mogą dodać, że będzie przyjęty.

Wspomniane powyżej nowe tematy są: pytanie Towarzystwa gorzelniczego w Pradze: Jaki wpływ wywiera nowa ustawa o opodatkowaniu okowity na gorzelnie szeregowej na gorzelnie rolnicze? — pytanie, jak widzimy, bardzo ważne dla Galicji — dalej pytanie krajńskiego Towarzystwa gospodarskiego: Jakichby użyć środków przeciw pogorszeniu stanu gruntów, idących na sprzedaż przynusową, podczas rozbioru egzekucyjnego? — pytanie również ważne dla Galicji — nakoniec pytanie styryjskiego Towarzystwa chowu koni w Graicu: Czy nie wypadałoby dodać ministerstwu dla spraw rolniczych ciała doradczego na wzór istniejącego przy ministerstwie pruskim krajowego kolegium ekonomicznego? Dla trzech pytań tych usunięto z porządku dziennego postawione na nim pierwotnie trzy inne tematy, które następowały po temacie Towarzystwa krakowskiego.

OSTATNIA POCZTA

Rozprawa nad ustawą wojskową miała jeszcze w tym tygodniu rozpocząć się w Izbie deputowanych, ale z powodu długich rozpraw nad ustawą o zarazie na bydło rozpoczęcie się dopiero w poniedziałek. Trzy kluby prawicy wyznaczyć mają mniej mówców, aniżeli oba kluby lewicy.

Wczorajszy telegram doniósł, że W. Abendp. nazwał apokryfem podany w dwóch dziennikach, wrzeczono już do Rady państwa przygotowany projekt ustawy o pospolitem ruszeniu (*Landsturm*). Do tego zapewnienia dodaje *Presse*, że rząd dopiero pracuje nad ułożeniem takiego projektu. Spór dwóch dzienników wiedeńskich o kwestję, czy obowiązek do udziału w pospolitem ruszeniu trwać ma do 50 lub 60 roku życia, jest po prostu śmieszny. Ustawa wojskowa stanowi bowiem w §. 5 wyraźnie, że do pospolitego ruszenia należą tylko ochotnicy.

Książę Górczaków wyjechał d. 27 b. m. z Stuttgardu do Berlina; a jak utrzymują, choć to nie jest wcale rzeczą pewną, przybędzie tam także hr. Szuwałów. Książę Bismarck bawi jeszcze ciągle w Warzynie, i zdaje się, że nie opuści swego Tusculum. To też według wszelkiego prawdopodobieństwa nie spotka się także ks. Bismarck z obu rosyjskimi mężami stanu. Wszystko, co nie, które dzienniki donoszą o radzie koronnej, która rzekomo ma wkrótce odbyć się w Petersburgu, jest po prostu płodem wyobraźni. Ks. Łobanów, który według zapewnień tych dzienników miał także wziąć udział w tej radzie, wyjechał d. 27 b. m. z Wiednia do Włoch. Stosunek prusko-rosyjski, jak to w właściwym czasie donosiły dzienniki petersburskie, miał rozjaśnić się w skutek zaproszenia rosyjskich na uroczystości św. Jerzego (dnia 10 grudnia st. st.) W Berlinie wymieniano w pierwszej linii ks. Wilhelma, najstarszego syna następcy tronu, który na tych uroczystościach rosyjskich miałby reprezentować armię niemiecką — ale biuro Wolffa zaprzeczyło tej wersji. Na każdy wypadek są to wiadomości dość szczupłe i dość sprzeczne, aby na nich oprzeć jakiegokolwiek kombinację.

Nowoje Wremia ogłasza dłuższy artykuł, w którym przemawia za aliansem

Rossyi z Turcyą. „W chwili obecnej, w której wobec mocarstw europejskich nie jesteśmy niczem związani, pisze ten dziennik, w której więc w wyborze politycznego programu mamy ręce zupełnie wolne, nie wolno nam odrzucać nadarzającej się okazji wzmocnienia naszego stanowiska na Wschodzie, lecz przeciwnie musimy starać się o to usilnie, ażeby Turcyą i nadal miała zupełnie zaufanie do Rossyi. Na razie nie życzymy sobie żadnych zmian na Wschodzie, chyba tylko polepszenia doli chrześcijan. Ponieważ tedy nasze interesa są w zasadzie zgodne z interesami Turcyi, przeto naturalnem następstwem tej zgodności powinien być alians Rossyi i Turcyi. Alians taki przyniosłby niezawodnie korzyść obu mocarstwom; Porta mogłaby na wypadek, gdyby inne mocarstwa żądały od niej rzeczy niemożliwych, oprzeć się o Rossyję, my zaś moglibyśmy nasze interesa uważać za zabezpieczone, bez zezwolenia bowiem Porty a więc także i Rossyi nie mogłoby żadne mocarstwo zająć na Wschodzie stanowiska dla nas groźnego. Flota angielska nie napawałaby nas trwogą i bez wszelkich demonstracji i okupacji moglibyśmy przystąpić do Czarnego morza uważając za zabezpieczony przed aneksją angielską. Nie ulega wątpliwości, że na wypadek takiego aliansu, nie ośmieliłaby się także Anglia przedsięwziąć kroku zuchwałego, a gdyby go nawet uczyniła, mając Turcyję przeciw sobie, spotkałaby takie trudności, których nie mogłaby pokonać. Rola obrońcy Porty jest w tej chwili bez wątpienia bardzo wdzięczna i nie kryje w sobie żadnego niebezpieczeństwa, bo chcąc Rossyję zmusić do jakiegoś kroku stanowczego, musiano by ją wyzwać otwarcie.“

Paryski *National* ogłasza pod tytułem *Autriche et France* artykuł o siłach zbrojnych Austrii, z którego godzien jest przytoczenia poniższy ustęp: „Wejście na drogę oszczędności i rozbiorzenia byłoby dla Austrii tem samem, co osłabienie potrzebnej akcyi na Wschodzie i zrezygnowanie z dotychczasowego stanowiska w koncercie europejskim. Jedność takiego państwa jak Austrija uosobiona jest w armii, w tym żywym wyrazie wielkiej ojczyzny, która stoi ponad wszystkimi małymi ojczyznami, w tym węźle pomiędzy rozmaitymi szczepami, które czują potrzebę zwrócenia swych szeregów w obec wspólnego nieprzyjaciela. Dlatego też ważną jest rzeczą, aby siły armii nie uległy żadnemu zmniejszeniu. Ustawa wojskowa pozwala wystawić 800.000 ludzi. Nie jest to wcale za wiele, aby stawić czoło wszystkim nieprzyjaciołom, aby sobie zapewnić poważanie a w następstwie i przyjaźń mocarstw i rozpoczęcie dzieła na półwyspie bałkańskim poprowadzić dalej. Pragnąc jak najusilniej wzmocnić swoją waleczną armię Austrija daje tem samem dowód, w jaki sposób państwo, które w wyższym stopniu aniżeli którekolwiek inne przestrzega tradycyjnaj polityki, które posiada cesarską rodzinę i starą arystokrację — pojmuje przymierza w nowoczesnym znaczeniu tego wyrazu. Czyż nie byłoby na czasie powiedzieć sobie, że potęga Austrii tkwi w jej siłach zbrojnych, że aliansy proponowane temu państwu są właśnie tego dowodem i że to przykład także dla nas, dla Francyi?“

Od czasu, w którym St. Vallier przestał paryskiemu gabinetowi sprawozdanie z swojej rozmowy z księciem Bismarckiem, spotykamy się w francuskich dziennikach z rozmaitemi szczegółami o treści wiedeńskich układów. *Journal de Bruxelles*, organ byłego ministra Malou, doniósł przed kilku dniami, że dyplomatyczny akt, który po powrocie ks. Bismarcka do Berlina został zaopatrzony w podpisy obydwóch cesarzy, orzeka, że w razie, gdyby jednej z stron groziła wojna, druga strona dopiero wtemczas jest obowiązana dać jej pomoc, gdy więcej niż jedno mocarstwo wystąpi przeciw niej do boju. Traktat ten ma więc czysto obronny charakter i ograniczoną doniosłość, nie jest charakterem przeciw pewnemu mocarstwu, ale ma zapobiedz wszelkim przymierzom, któreby przeciw Austrii lub Niemcom chciało przywieść do skutku. *Journal des Debats* oświadcza, na podstawie „dobrego źródła“, że doniesienia te są zgodne z prawdą.

Wojna między Chili a Peruwią i Boliwią przechyla się stanowczo na korzyść chilijskiej republiki; po zwycięstwie morskiem pod Mejillones stoczyli teraz Chileńczycy szczęśliwą bitwę na lądzie. Dnia 2 listopada wysadzili po gwałtownym operze w Pisagua armię dwunasto sięczną, która ruszyła natychmiast na dziewięćdziesięcą armię peruwiańsko-boliwijską w kierunku Iquique. Dosięgnięta w pobliżu tego miasta armia peruwiańska poniosła zupełną klęskę, poczem poddało się także miasto Iquique.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 28 listopada. Izba deputowanych uchwaliła znaczną większością głosów zezwolić na sądowe traktowanie sprawy posłów Waibla i Oelza. W rozprawie nad ustawą o zarazie na bydło Dunajewski wnosi, żeby państwo ponosiło wszystkie koszty środków zaradczych. Po przemówieniu reprezentanta rządu wniosek Dunajewskiego uchylony został 148 głosami przeciw 136 a natomiast przyjęto wniosek komisji, według którego do ponoszenia tych kosztów przyczyniać się mają także kraje i gminy.

W Izbie panów prezydent oznajmił, że Najj. Pani poleciła podziękować za życzenia złożone Jej w dniu imienin a Najj. Pan i Najd. Arcyksiężna Elżbieta za życzenia, złożone z powodu zaślubin Najd. Arcyksiężniczki Krystyny. Prezydent poświęca pamięci śp. br. Lassera gorące wspomnienie, podnosząc szczególnie zasługi położone przez zmarłego około ustalenia wewnętrznych stosunków. Następnie bez rozprawy załatwiono przedmioty stojące na porządku dziennym.

Wiedeń, 28 listopada. *Pol. Cor.* donosi z Belgradu: Książę przyjął demisyę ministra skarbu, Jowanowicza. Były minister-prezydent Marinowicz mianowany posłem w Paryżu. Komisya adresowa skupeczyny przyjęła projekt przychylny rządowi.

Budapeszt, 28 listopada. Izba deputowanych, wysłuchawszy oświadczenia ministra handlu, że rząd działa ściśle na podstawie traktatu berlińskiego, przyjęła w drugim czytaniu zgodnie z wnioskiem komisji projekt ustawy o wcieleniu Bośni i Hercegowiny do okręgu cłowego. Prawie bez rozprawy przyjęto także projekt ustawy o zniesieniu Brodzkiego okręgu cłowego i pięciu pomniejszych portów wolnych, projekt o wcieleniu Istrii i Dalmacyi do okręgu cłowego, wreszcie projekt o zaprowadzeniu podatku konsumcyjnego i od piwa w pięciu małych portach wolnych.

Berlin, 28 listopada. Król i królowa Danii przybyli tutaj, zostali przez kanclerza powitani i zajęli do pałacu królewskiego.

Reichsanz. ogłasza obwieszczenie ministerstwa stanu z dnia 28 b. m., którem na mocy zezwolenia rady związkowej i ustawy przeciw socyalistom wydanej przedłużone zostają na rok przepisy wydane dla Berlina i okolicy co do prawa pobytu i noszenia broni.

Dublin, 28 listopada. Sąd w Sligo wytoczył sprawę Killena przed ławę przysięgłych. Killen puszczony na wolność za kaucyą nie chciał wyjść z sali sądowej, w skutek czego został przez policyę przemocą wydalony.

Madryt, 28 listopada. J. C. W. Arcyksiężniczka Krystyna przyjmowała dziś ciała reprezentacyjne, poczem przez ministra sprawiedliwości jako *notario major* królestwa, zawarte w Wiedniu stypulacye stwier-

dzone zostały w formie układu małżeńskiego w obecności króla, królowej Izabelli, J. C. W. Arcyksięcia Rainera z małżonką, księżniczek i dworu.

Wkrótce wydaną zostanie generalna amnestya. W Madrycie panuje dziś ruch wielki. Pałace ministerstwa, budynki rządowe i koszary ozdobione są insygniami państwa i żółto-czerwonemi chorągwiemi. Na balkonach przygotowano transparenty. Na ozdobionej wspaniale zielenią bramie tryumfalnej znajduje się niemiecki napis: *Willkommen 29 November*. Zaczął znowu deszcz padać, w skutek czego wątpliwym stał się uroczysty wjazd do miasta.

Rzym, 28 listopada. W Izbie Cairolu odpowiadając na interpelacyę Selli w sprawie przesilenia oświadczył, że kwestya podatku od mlewa wywołała najgłośniejsze różnice zdań pomiędzy ministrami.

Wiedeń, 29 listopada. (*Tel. pr.*) Na wczorajszym posiedzeniu Izby Panów obecni byli Najd. Arcyksiężęta Ludwik, Wiktor i Ferdynand Toskański.

Fremdenblatt zastanawia się nad artykułem *Czasu*, poświęconym *Nordowi*, z powodu podanej przez ten organ wiadomości o wrzekomem konserwatywnem porozumieniu się Rossyi z Austryą, i mniema, że obawy *Czasu* byłyby usprawiedliwione, gdyby *Nord* miał rację. Tymczasem rzecz się ma przeciwnie, a *Nord* wyraził chyba tylko życzenia partii, chylącej się obecnie ku upadkowi, a nie oddał wcale faktycznego stanu rzeczy.

Neue fr. Presse donosi, że jakkolwiek rokowania handlowo-polityczne między Austryą a Niemcami pozostały bez rezultatu, jest przecież nadzieja, że w drodze dyplomatycznej powiedzie się do Nowego Roku zawrzeć ugodę taryfową, tak że nie będzie przejściowego czasu bez żadnego układu.

Wiener Zeitung poświęca bardzo gorące i sympatyczne wspomnienie pośmiertne ś. p. Tarnawskiemu, prezydentowi sądu krajowego we Lwowie.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 28 listopada 1879, godzina 2 min. 21. Losy kredytowe 173—. Weg. akcyje kredyt. 258—. Akcyje anglo-aust. 134.60, Akcyje banku Union 93.30, Akcyje kolei Karola Ludwika 240.1/2, Akcyje kolei północnej 229.75, Akcyje kolei południowej 83—, Akcyje kolei Alföld 138—, Akcyje kolei Elżbiety 176—, Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 146—. Akcyje kolei weg. północno-wschodniej 129.75. Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Weg. oblig. państw. w złocie 76.50, Galic. oblig. indemn. 96.50, Losy z r. 1864 166—. Akcyje kolei siedmiogrodzkiej 110—, Akcyje banku obrotowego —, Losy tureckie 18—, Akcyje kolei weg.-galic. —, Akcyje kolei państwowej —, Akcyje banku związkowego 134.75, Rubel papierowy 122.25, Wiedeńskie losy 117.85. Węgierskie losy 106—, Mark. niemiecki —, Węgierska renta 95.30. Usposob. rezerw.

Wiedeń, dnia 28 listopada, godzina 5 minut 42 Akcyje kredytowe 278.20, Anglo-Aust. —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 240.25, południowa —, Renta pap. 68.40, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne 98.30 Gal. listy indemnizacyjne —, Mark. niem. — Gal.

Wdzięczność serdeczna i wyrażenie głębokiego szacunku dla
Kamienickiego, który w imieniu Komitetu, złożył wniosek o
przyjęcie do Rady Miejskiej, na podstawie uchwały Rady
Miejskiej z dnia 16 grudnia 1879 r., 16 Känner und 18 Fe-
bruar 1880 jedesmal um 10 Uhr Vormittags
vorgenommen.

Die Lizitationsbedingungen der Pfändungs-
und Schätzungsakt können hiergerichts eingefesehen
werden.

Peezenizyn 27 Juni 1879.

(7947 1---3) **K a d y k t.**

L. 11101. C. k. sąd obwodowy podaje
do wiadomości, że w sprawie Schlomy Rei-
tera przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu
Abrahamowi Leibie Grünbergowi o 50
złr. w. a. do wniesienia dupliku na dzień 9
grudnia 1879 i wezwanie na takowy pozwa-
nemu do rąk ustanowionemu dla niego kura-
torowi adw. Zakrzewskiemu doręczeniem zo-
stało O czem się pozwanego z tem wezwa-
aniem zawiadamia, aby na powyższym
terminie albo osobiście stanął, aby zamiano-
wanemu kuratorowi wcześniej przed takowym
potrzebna udzielił informację.

(7912 3-3) **E d y k t.**

L. 4924. C. k. sąd powiatowy w Bochni ogłasza niniejszem, iż na rzecz uprz. galic. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, celem zaspokojenia przysługującej od Jana Barnasia pretensji w kwocie 350 złr. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej ciała tabularnego niestanowiącej w Jodłowie pod l. 154 sub. rep. położonej, Jana Barnasia własnej, w trzech terminach, t. j. 15 grudnia 1879, 19 stycznia i 23 lutego 1880 każdym razem o godzinie 9 rano, przy pierwszych dwóch terminach tylko za cenę 650 złr. lub wyżej takowej, zaś przy trzecim terminie także niżej tej ceny, — jednakże nie niżej takiej ceny, którąby egzekwowanej pretensji rzeczonożnego zakładu nie pokrywała; a gdyby nikt takiej ceny nie ofiarował, ułożone być mają przy tymże terminie ułatwiające warunki licytacji.

Wadyum wynosi 65 złr.
Resztę warunków wraz z protokołem zastawniczego opisanie przejrzeć można w tutejszym sądzie.

Bochnia 27 września 1879.

(7911 3-3) **E d y k t.**

L. 4923. C. k. sąd powiatowy w Bochni ogłasza niniejszem, iż na rzecz uprz. galic. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie celem zaspokojenia przysługującej od Jana i Barbary Hyrców pretensji 392 złr. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej ciała tabularnego niestanowiącej, w Mikuszowicach pod l. k. 91 sub. rep. położonej, Jana i Barbary Hyrców własnej, w trzech terminach to jest 15 grudnia 1879, 19 stycznia i 23 lutego 1880 każdym razem o godzinie 9 rano, przy pierwszych dwóch terminach tylko za cenę 1000 złr. lub wyżej takowej, zaś przy trzecim terminie także niżej tej ceny, — jednakże nie niżej takiej ceny, którąby egzekwowanej pretensji rzeczonożnego zakładu nie pokrywała, a gdyby nikt takiej ceny nie ofiarował, ułożone być mają przy tymże terminie ułatwiające warunki licytacji.

Wadyum wynosi 100 złr.
Resztę warunków z protokołem zastawniczego opisanie przejrzeć można w tutejszym sądzie.

Bochnia dnia 27 września 1879.

(7918 3-3) **K o n k u r s**

na posadę zastępcy prokuratora państwa przy sądzie krajowym we Lwowie, a względnie na taką posadę przy innym z sądów kolegialnych obrotu sądu krajowego wyższego w randze VIII klasy.

Ubiegający się o tę posadę mają przedłożyć swe podania w przynależnej drodze Nadprokuratorji państwa do 18 grudnia 1879.

Z c. k. Nadprokuratorji państwa
Lwów dnia 24 listopada 1879,

(7916 3-3) **E d y k t.**

L. 47988. C. k. sąd pow. m. d. S. I we Lwowie z powodu sporu przez Stanisława Platowskiego pozwem de pr. 31 października 1879 l. 47988 przeciw Janowi Brütz pto 41 złr. a. w. z p. n. wytoczonego ustanawia dla tego ostatniego jako nieobecnego kuratorem p. adw. Dra. Bobownika.

Zarazem wzywa się Jana Brütz, by pod uniknięciem skutków prawnych o środkach ochrony wcześniej się z kuratorem porozumiał, lub ustanowił na siebie pełnomocnika, i tegoż sądowi wymienił, przy czym się nadmienienia, iż do rozprawy drobiazgowej termin w tutejszym sądzie na dzień 22 grudnia 1879 o godzinie 9 przed południem w sali Nr. II wyznaczony został.

Z c. k. Sądu pow. m. d. S. I.
Lwów 4 listopada 1879.

(7915 3-3) **E d y k t.**

L. 7713. C. k. sąd pow. m. d. S. II we Lwowie zawiadamia, iż na żądanie uprz. galic. akcyjnego banku hipotecznego we Lwowie celem zaspokojenia sum 55 zł. 20 ct. 55 zł. 20 ct. i 1157 zł. 46 ct. w. a. z p. n. przymusowa sprzedaż w drodze licytacji realności pod l. 43 w Kleparowie położonej ciała tabularnego stanowiącej dłużnika Jakóba Wołoszyna własnej w dniu 9 grudnia 1879 o godzinie 10tej przed południem, nawet i poniżej ceny szacunkowej w tutejszym sądzie przedsięwzięta zostanie.

Cena wywołania 2700 zł.

Wadyum 135 zł. w. a.

Blizsze warunki tudzież wyciąg tabularny przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Niewiadomych lub nieobecnych wierzycieli zawiadamia się na ręce kuratora adw. Dra. Oczersza.

Lwów 22 lipca 1879.

(7914 3-3) **O g ł o s z e n i e.**

L. 5960. C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu w Przemyśle rozpisuje niniejszem celem obsadzenia opróżnionego składu tytoniowego w Jaworowie rozprawę konkurencyjną za pomocą pisemnych ofert na dzień 17go grudnia 1879.

Materyał tytoniowy pobiera skład ten

w głównym magazynie we Lwowie o 6 mil oddalonym, znaczki stempłowe i blankiety wekslowe zaś w c. k. urzędzie podatkowym w mieście.

Składowi temu przydzielonych jest do poboru materyałów tytoniowych 4 hurtownych a 48 drobnych sprzedawców tytoniu.

Obrót wynosił w roku 1878 w tytoniu 94650 kilogramów wartości

120.280 zł. —

a w znaczkach stempłowych i blankietach wekslowych

5.610 zł. 92 ct.

razem 125.890 zł. 92 ct.

Oferty pisemne, zaopatrzone w wadyum w kwocie 366 zł. w. a. dowód osiągniętej pełnoletności i świadectwo moralności, pod napisem oferta dla składu tytoniowego w Jaworowie należy wnieść najpóźniej do 17 grudnia 1879 do godziny 1szej po południu w c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Przemyśle.

C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu
Przemyśl 20 listopada 1879.

(7908 3-3) **E d y k t.**

L. 16219. C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszem do wiadomości, że w celu wydobycia wierzytelności w kwocie 38663 złr. 20 ct. w. a. z p. n. na rzecz uprz. austr. węgier. banku w Wiedniu przedsięwzięcie na dniu 15 stycznia 1880, o godz. 10 rano w sali audyencyjnej tut. sądu przymusową licytację w jednym terminie dóbr Kawasko „Bekierszczyzna i Małęczyszczyna“ i „Bandrowszczyzna“ zwanych w obwodzie Samborskim położonych i w galic. tab. kraj. dom. 27 pag. 447 dom. 90 pag. 75 dom. 78 pag. 409 dom. 124 pag. 271 na imię s. p. Stanisława Podlewskiego zapisanych.

Cenę wywołania stanowi wartość dóbr przy udzieleniu pożyczki przyjął w sumie 80.000 złr. w. a. jednak dobra te nawet niżej takowej sprzedane będą, jednak nie niżej jak 60.000 złr. w. a.

Wadyum złożony się mający wynosi 10 proc. ceny wywołania t. j. kwotę 8000 i może być złożone bądź w gotówiznie lub w książeczkach gal. kasy oszczędności, bądź w listach zastawnych gal. towarzystwa kred. lub austr. banku narodowego, albo też w gal. obligacjach ind. wedle ostatniego tychże kursu.

Resztę warunków można przejrzeć w tut. sąd. registraturze.

O tem uwiadamia się wszystkich tych, którzyby po dniu 25 listopada 1877 jakiekolwiek prawa za pośrednictwem tabuli kraj. względem dóbr Kawasko „Bekierszczyzna Małęczyszczyna i Bandrowszczyzna“ zwanych nabyli lub którymby niniejsza uchwała lub też później w tej sprawie wydać się mające uchwały bądź wcale nie, bądź też w nienależnym czasie z jakiego bądź powodu doręczone być nie mogły przez edykt po trzykroć w dzienniku urzędowym Gazety lwowskiej ogłosić się mający i przez kuratora dla wszystkich pomienionych w osobie adw. dr. Pawlińskiego w Samborze.

Sambor 11 listopada 1879.

(7910 3-3) **E d y k t.**

L. 4925. C. k. sąd powiatowy w Bochni ogłasza niniejszem, iż na rzecz uprz. galic. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, celem zaspokojenia przysługującej od Jędrzeja Kicy pretensji 294 złr. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej, ciała tabularnego niestanowiącej, w Jodłowie pod l. kons. 39 subrep. położonej, Jędrzeja Kicy własnej, w trzech terminach to jest 15 grudnia 1879, 19 stycznia i 23 lutego 1880, każdorazowo o godzinie 9 rano, przy pierwszych dwóch terminach tylko za cenę 550 złr. lub wyżej takowej, zaś przy trzecim terminie także niżej tej ceny, jednakże nie niżej takiej ceny, którąby egzekwowanej pretensji rzeczonożnego zakładu nie pokrywała, a gdyby nikt takiej ceny nie ofiarował, ułożone być mają przy tymże terminie ułatwiające warunki licytacji.

Wadyum wynosi 55 złr.

Resztę warunków wraz z protokołem zastawniczego opisanie przejrzeć można w tutejszym sądzie.

Bochnia dnia 27 września 1879.

(7917 3-3) **E d y k t.**

L. 48663. C. k. sąd powiatowy miejski delegowany dla miasta Lwowa i przedmieść, wprowadzając rozprawę o uznanie za zmarłego niewiadomego z życia i miejsca pobytu Antoniego Wania z rodziców Michała i Juliany Waniów, dnia 31 marca 1825 urodzonego, który według pisanego przezeń listu z daty 29 grudnia 1848 z powodu zranienia kula ramienia w szpitalu w Aradzie się znajdował, dla którego ustanowiono kuratorem adw. kraj. we Lwowie dr. Klemensa Zukotyńskiego z substytucją adw. kraj. dr. Roberta Czajkowskiego, wzywa tegoż Antoniego Wania, ażeby w przeciągu roku od dnia ogłoszenia edyktu licząc, osobiście się zgłosił, lub w jakikolwiek sposób sąd o swoim życiu tem pewniej zawiadomił, ileż tenże po bezskutecznym upływie tego terminu w myśl §. 24, 277 i 278 ust. cyw. do uznania go za zmarłego przystąpi.

Lwów dnia 6 listopada 1879.

(7913 3-3)

O g ł o s z e n i e l i c y t a c y j.

C. k. powiatowa dyrekcja skarbu w Brodach rozpisuje trzecią licytację na dzierżawę podatku konsumcyjnego od mięsa w okręgu dzierzawnym Brodzkim na trzyletni przeciąg czasu, to jest od 1 stycznia 1880 do końca grudnia 1882 z prawem wypowiedzenia w pierwszym lub drugim roku dzierżawy lub bezwarunkowo na trzy lata to jest 1880, 1881 i 1882.

Licytacja odbędzie się dnia 9 grudnia 1879 od godziny 9 z rana do 2 godziny po południu w c. k. powiatowej dyrekcji skarbu.

Cenę wywołania stanowi roczna kwota 22145 złr. w. a.

Oferty pisemne zaopatrzone 10 proc. wadyum należyście opieczkowane mogą być wniesione li tylko do 9tej godziny przed południem do dnia 9 grudnia 1879.

C. k. powiatowa dyrekcja skarbu
Brody dnia 20 listopada 1879.

(7922 2-3) **E d y k t.**

L. 5807. C. k. Sąd powiatowy w Mościakach podaje do ogólnej wiadomości, że w sprawie c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie przeciw Jędrzejowi Bazanowskiemu o zapłatę 118 zł. 25 ct. a. w. odbędzie się także publiczna licytacja realności pod l. k. 93 w Pnikucie położonej dłużnikowi należącej ciała tabularnego niestanowiącej w trzech terminach a to: dnia 9 grudnia 1879, dnia 20 stycznia dnia 25 lutego 1880 każdym razem o godzinie 11 przed południem.

Cena wywołania 400 zł. a. w.

Zakład 40 zł. a. w.

Na pierwszych dwóch terminach zostanie realność ta tylko za lub wyżej ceny wywołania, na trzecim terminie zaś także i niżej ceny sprzedana.

Warunki licytacji i protokół zastawniczego opisanie można przejrzeć w registraturze sądowej.

Mościńska dnia 20 października 1879.

(7939 2-3) **E d y k t.**

L. 23821. C. k. Sąd krajowy lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25 lipca 1871 l. 96 Dzp. do powszechnej wiadomości, że wskutek prośby Piotra Wajdowicza o utworzenie ciała tabularnego dla własnej jego realności pod l. k. 39 1/4 w Stanisławowie, w tamtejszym powiecie sądowym i w tamtejszej gminie podatkowej położonej składającej się z trzech drewnianych budynków mieszkalnych i ogrodu razem przestrzeń 565 kwad. sążni obejmującej c. k. sądowi obwodowemu w Stanisławowie poleconem zostało, ażeby tenże wygotował projekt utworzyć się mającego ciała tabularnego, który to projekt w tymże c. k. sądzie obwodowym przezraznym być może, a od dnia 1 marca 1880 za księgę gruntową uważanym będzie również oznajmia się, że od dnia 1 marca 1880 poezwasy nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne na wyżej opisaną nieruchomości jako nowe ciała tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mającej, tylko przez wpis do księgi hipotecznej i byte, ograniczone na innych przeniesione uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy sąd krajowy wszystkich, którzyby:

a) na zasadzie praw przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego nabytych domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania bez różnicy czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma; b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej lub na jej częściach nabyli prawa zastawu, służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile prawa te, jako należące do dawniejszego stanu biernego, wpisanie być mają, a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. sądzie obwodowym w Stanisławowie swoje oznajmienie do dnia 1go maja 1880 tem pewniej wnieśli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmnie się mających roszczeń przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę, że obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej, lub z załatwienia sądowego widocznem jest, lub że jakie podanie stron odnoszące się do tego prawa do sądu wniesionem zostało, tudzież że substytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Lwów dnia 22 października 1879.

(7924 2-3) **E d y k t.**

L. 30880. C. k. Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie na zasadzie §. 62 ordynacji konkursowej zezwolił na otwarcie konkursu na majątek Chai Bernstein w Chrzanowie a mianowicie na majątek ruchomy gdziekolwiekby się takowy znajdował, a na majątek nieruchomy o tyle, o ile takowy

L. 20066.

położonym jest w tych krajach w których ordynacja konkursowa z dnia 25go grudnia 1868 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym ustanawia się p. Juliusza Jopka c. k. sędziego pow. w Chrzanowie a tymczasowym zarządcą masy p. adw. Dra. Myszkowskiego z substytucją p. adwokata Grudzińskiego.

Wierzycieli wzywa się niniejszem aby na terminie dnia 10 grudnia 1879 przed komisarzem konkursowym wyznaczonym za przedłożeniem dokumentów któreby ich pretensje wykazywały, oświadczyli się co do potwierdzenia tymczasowego zarządcy masy lub co do ustanowienia innego tudzież aby wybrali wydział wierzycieli.

C. k. sąd krajowy wzywa tych wierzycieli, którzy swych pretensji przeciwko masie konkursowej chcą dochodzić, aby takowe nawet w tym przypadku gdyby się proces w toku znajdował do dnia 3 lutego 1880 w c. k. sądzie krajowym w Krakowie lub w c. k. sądzie powiatowym w Chrzanowie podług przepisu ordynacji konkursowej unikając szkodliwych skutków prawa zgłosili a na terminie na dzień 3 marca 1880 o godzinie 10 z rana w biurze komisarza konkursowego oznaczonym wywierzycielni i swoje wnioski co do oznaczenia pierwszeństwa swych pretensji poczynili.

Wierzycielom którzy pretensje swoje zgłoszą a na owym terminie będą obecni przysługują prawo na miejsce tymczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i wydziału wierzycieli którzy dotąd obowiązki te sprawiali, powołać ostatecznie osoby w których zaufanie pokładają.

Wierzyciele którzy w Chrzanowie lub w jego pobliżu nie zamieszkują, winni są przy zgłoszeniu wymienić pełnomocnika w Chrzanowie zamieszkałego w celu doręczenia ushwał sądowych w przeciwnym bowiem razie na wniosek komisarza konkursowego, wierzycielom rzeczonym na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym by został.

Dalsze ogłoszenia w toku postępowania konkursowego umieszczane będą w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“.

Termin do likwidacji oznaczony, jest zarazem termin co do układów z wierzycielami Kraków 22 listopada 1879.

(7927 2-3) **O b w i e s z c z e n i e.**

L. 10764. C. k. sąd obwodowy w Kołomyi podaje do powszechnej wiadomości, że na prośbę Dawida Wolfa, dozwoloną została w celu sequestracji pretensji przeciw Janowi i Katarzynie Krywonosinikom o 15 złr. egzekucyjna sprzedaż realności pod nr. 89 w Kołomyi, na przedmieściu Kuckiem położonej, w trzech na dzień 22 grudnia 1879, 26 stycznia 1880, i 27 lutego 1880, każdym razem na godzinie 9tej przed południem wyznaczonych terminach, że realność ta na pierwszych dwóch terminach, tylko za lub wyżej ceny szacunkowej 200 złr., która służyć ma zarazem za cenę wywołania, na trzecim zaś terminie za jakąkolwiek cenę zostanie sprzedana, że dla wszystkich tych, którzyby później na powyższą realność prawa rzeczowe nabyli, lub którymby uchwała licytacyjna albo wcale nie, albo dość wcześnie nie mogła być doręczoną, kurator w osobie adwokata Freudenberga został ustanowionym, wreszcie że reszta warunków licytacyjnych w tutejszej registraturze przejrzana być może.

Kołomyja 6 listopada 1879.

(7921 2-3) **O b w i e s z c z e n i e.**

L. 6458. C. k. sąd powiatowy w Kozowie podaje do wiadomości, że przymusowa sprzedaż zastawnie opisaną i oszacowaną egzekuta Wasyła Bodnara w Budyłowie chałupy mieszkalnej pod nr. d. 141, przy tejże stajenka i obejście z ogródkiem, ciała tabularnego niestanowiących, na zaspokojenie przysługujących Semkowi Jaremić kosztów sądowych i egzekucyjnych w kwotach 6 złr., 3 złr. 5 ct., 4 złr. 73 ct., 3 złr. 54 ct., 1 złr. 39 ct., 3 złr. 14 ct., 10 złr. 50 ct., oraz 4 złr. 77 ct. w. a. w terminach dnia: 17 grudnia 1879, dnia 19 stycznia 1880 i dnia 20 lutego 1880, każdym razem o godzinie 9 rano tu w sądzie przedsięwzięta będzie.

Cenę wywołania stanowi kwota 29 złr. wal. austr.

Każdy chęć kupienia mający, winien jest wadyum 2 złr. 90 ct. w. a. w gotówce do c. k. komisji licytacyjnej złożyć.

Resztę warunków licytacyjnych mogą być w registraturze tutejszej każdym razem w zwykłych godzinach urzędowych przejrzane.

C. k. sąd powiatowy

Kozowa dnia 26 września 1879.

(7919 2-3) **E d y k t.**

L. 1861. W dniu 5 stycznia, 9 lutego i 15 marca 1880, każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się w c. k. sądzie powiatowym w Krzeszowicach egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej pod l. 48 w Psarach położonej ciała tabularnego niestanowiącej dłużnika Karola Bonderak własnej.

Wadyum wynosi 33 złr. w. a. zaś cena wywołania 330 złr. w. a.

C. k. sąd powiatowy

Krzeszowice 18 sierpnia 1879.

(7897 3—3) **E d y k t.**

L. 35781. G. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że celem osiągnięcia pretensyi ogólnego banku depozytowego we Wiedniu w kwocie 314 złr. 96 ct. w. a. z p. n. dozwoloną została przymusowa sprzedaż należących do Ryfki Racheli Rappaport jak Dom 29 p. 237 n. 7 haer. 1/9 części realności l. 125³/₄ i 1/9 części realności l. 119³/₄ we Lwowie położonych, która sprzedaż odbędzie się w dwóch terminach dnia 20 listopada, i dnia 22 grudnia 1879, każdym razem o godzinie 11 przed południem i na których to terminach wspomniane części realności tylko wyżej ceny wywołania lub przynajmniej za tę cenę sprzedane zostaną.

Cena wywołania 1/9 części realności l. 125³/₄ wynosi 15 złr. 38¹/₁₀ ct. a 1/9 części realności l. 119³/₄ 94 złr. 96 ct. w. a.

Jako wadium ma być 10% ceny wywołania w gotówce przed rozpoczęciem licytacji złożone.

Reszta warunków licytacyjnych może w registraturze sądowej być przejrzaną.

W końcu ustanawia się dla niewiadomych z miejsca pobytu i życia wierzycieli Majera Steger, Abrahama Meischl, Arona Rechen, Majera Wolfa Goldstaub, Isaaka Krebs, Jana Dobrzańskiego, Lejby Sak, Schabse Einstofs, Menkesa Kretz, Eisiga Kretz, Salomona Kretz, Jechiela Isaaka Sak, Józefa Rosenbusch, Salomona Kreiter, Riwy Breindl Kretz, Mozesza Arona Ruder i Gella Kretz i tych, którzyby po dnia 2 lipca 1879 jako dani wydania wyciągu tabularnego rzeczowe prawo na częściach realności sprzedać się mających nabyli, lub którzyby uchwały tej sprawy egzekucyjnej się tyczące z jakiegobądź powodu wcale lub w części doręczyć nie mogli, adw. Dr. Emilia Byks kuratorem, a jego zastępcą ad. Dr. Manscha.

Lwów dnia 4 października 1879.

(7896 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 9746. C. k. sąd powiatowy w Komarnie podaje do wiadomości, iż w sprawie egzekucyjnej Wolfa Rettiga przeciw Michałowi Mucyn pto 123 złr. w. a. z p. n. odbędzie się przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 15 ster./17 now. w Koniuszkach królewskich położonej, w trzech terminach dn. 2 grudnia 1879, 2 stycznia i 3 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Cena szacunkowa wynosi 1280 złr. aw.

Wadium zaś 10% ceny szacunkowej.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania realności w tutejszej sądowej registraturze przejrzeć można.

Dla wierzycieli którymby uchwała niniejszą licytację rozpisyjącą doręczoną nie została tudzież i dla tych którzyby na sprzedaż się mającej realności nabyli prawo zastawu po dniu zastawniczego opisanie ustanowiono kuratora w osobie p. Michała Barana wójta z Koniuszek królewskich.

Komarno 12 listopada 1879.

(7892 3—3) **E d y k t.**

L. 8651. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie czyni niniejszem wiadomo, iż celem zaspokojenia wierzytelności p. Władzimierza Rozwadowskiego w kwocie 6800 złr. w. a. z p. n. odbędzie się w tutejszym sądzie dnia 16 grudnia 1879 o godzinie 10 przed południem egzekucyjna sprzedaż 5/14 części dóbr Serwiry „Albinówka” zwanych dłużników pp. Aleksandra i Albiny małżonków Kociatkiewiczów według Dom 515 p. 315 n. 1 haer własnych, w którym to terminie dobra rzeczowe także poniżej ceny szacunkowej 31883 złr. 43 ct. w. a. za jakiegobądź cenę kupna będą sprzedane.

Wadium złożone wynosi 1592 złr. aw.

Blizsze ułatwiające sprzedaż rzeczonych dóbr warunki, tudzież akt detakscy i wyciąg tabularny dóbr Albinówkę przejrzeć można w tutejszej registraturze.

O czem się wszystkich tych wierzycieli którzy po dniu 2gim kwietnia 1879 prawo hipoteki na wystawionych na sprzedaż dobrach uzyskali, lub którymby dla jakiegobądź bądź przeszkód uchwała niniejsza lub jaka późniejsza wcale albo w swoim czasie nie mogła być doręczona, przez obecny edykt i do rąk ustanowionego kuratora Dr. Wesołowskiego zawiadamia.

Złoczów dnia 25 października 1879

(7840 3—3) **E d y k t.** L. 30456.

C. k. sąd krajowy w Krakowie zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomych Elżbietę Krasińską i Ignacego Krasińskiego, iż przeciw nim Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie wniosło dnia 19 listopada 1879 l. 30456 pozew wekslowy o zapłacenie sumy wekslowej 5000 złr. w zastawieniu którego nakaz zapłaty tu uchwałą z 19 listopada 1879 l. 30456 wadany został.

Gdy miejsce pobytu pozwanych nie jest wiadome, przeto w celu zastąpienia tychże na ich koszt i niebezpieczeństwo adwokat Styczeń kuratorem nieobecnych ustanowiony został.

Zaleca się zatem pozwany, ażeby albo potrzebne środki obrony ustanowionemu kuratorowi podali lub innego sobie zastępcę obrali i o tem sądowi donieśli w ogóle aby wszelkich środków prawnych do obrony służących użyli, w przeciwnym bowiem razie wynikiem z zaniebdania skutki sami sobie przypisaćby musieli.

Kraków 19 listopada 1879.

(7898 3—3) **E d y k t.**

L. 53372. C. k. Sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że nad Julianem Kurkowskim ze Lwowa z powodu sprawdzonego jego marnotrawstwa kuratelę zarządzono i dla niego kuratorem mianowano Jędrzeja Kostkiewicza, właściciela zakładu litograficznego we Lwowie.

Z c. k. sądu krajowego

Lwów dnia 15 listopada 1879.

(7869 3—3) **E d y k t.**

L. 5958. C. k. Sąd powiatowy ogłasza że celem zaspokojenia sumy 20 zł. z p. n. Salomonowi Frischerowi od nieletnich Szezepana, Antoniego i Jana Dabków należące się odbędzie się w dniach 29 grudnia 1879 i 19 stycznia 1880 roku zawsze o godzinie 10 rano w gmachu sądowym publiczna licytacja 1/2 części posiadłości wyk. hip. 157 ks. gr. dla gminy Trzebinia objętej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 365 zł.

Wadium wynosi 37 zł. w. a.

Na terminach tych posiadłość ta tylko wyżej ceny szacunkowej sprzedana będzie.

Resztę warunków licytacyjnych wykaz hipoteczny i akt oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Kuratorem dla tych wszystkich którzyby po dniu 25go lipca 1878 prawo zastawu lub inne do rzeczonych posiadłości nabyli, jakoteż dla tych, którymby niniejsza rezolucja z jakich bądź powodów nie mogła być doręczona ustanawia się tutejszego adw. Dra Grudzińskiego.

Chrzanów 30 października 1879.

(7863 3—3) **E d y k t.**

L. 6235. W dniach 22 stycznia 26 lutego i 1 kwietnia 1880 o godzinie 10 rano odbędzie się w sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 57/74 w Baranówce położonej ciała tabularnego niestanowiącej w sprawie c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Hrynówowi Wojtowiczowi pto 178 zł. 33 ct. w. a. z przyn.

Cena szacunkowa i wywołania wynosi 400 zł.

Wadium 40 zł.

Na pierwszych dwóch terminach realność tylko za lub wyżej ceny wywołania, na trzecim nawet poniżej takowej sprzedana będzie.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszej sądowej registraturze przejrzeć.

C. k. miej. deleg. sąd powiatowy

Sambor dnia 18 września 1879.

(7888 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 10845. C. k. sąd obwodowy podaje do powszechnej wiadomości, że na prośbę Abrahama Lejba Kleinmana dozwolona została w celu ściągnięcia sumy 79 złr. 60 ct. w. a. egzekucyjna sprzedaż realności dłużników Andryja i Maryanny Hawryszczuków w Kołomyi pod nr. 508 na przedmieściu nadworniańskim położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, która w trzech na dzień 19 stycznia, 20 lutego i 24 marca 1880, każdym razem o godzinie 9 przed południem zostanie przedsięwzięta, że realność ta na pierwszych dwóch terminach tylko za lub powyżej ceny szacunkowej, która służyć ma także za cenę wywołania, na 3 zaś terminie za jakiegobądź cenę zostanie sprzedana, że dla wszystkich tych, którzyby później na wspomnianą realność prawa rzeczowe nabyli, lub którymby uchwała licytacyjna albo wcale nie albo niedosć wezwania mogła być doręczona, kurator w osobie adwokata Maramorosa ustanowionym został, wreszcie że akt opisanie i oszacowania rzeczonych realności tudzież reszta warunków licytacyjnych w ekspedycie tego sądu przejrzane być mogą.

Kołomyja 6 listopada 1879.

(7895 3—3) **E d y k t.**

L. 4997. Dnia 20 stycznia, 24 lutego i 6 kwietnia 1880 o godz. 10 rano odbędzie się w sądzie na rzecz Izraela Seelenfreunda jako cessionariusza Leiby Seelaufreunda celem zaspokojenia 211 złr. w. a. z p. n. przymusowa sprzedaż realności Jana Warchała l. k. 43 w Zawadzie uszewskiej położonej wykazem hipotecznym 43 objętej.

Cena szacunkowa 2600 złr. w. a.

Wadium 260 złr. w. a.

Warunki licytacyjne, wyciąg hipoteczny i akt oszacowania przegladnąć można w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Brzesko dnia 22 września 1879.

(7632 3—3) **E d y k t.**

L. 16840. Sąd krajowy wyższy w Krakowie podaje do wiadomości, że dla posiadłości mniejszych (nietabularynych) położonych w następujących gminach katastralnych: Dąbrówka morska, z miejscowościami Dąbrówka wielka i Dąbrówka mała, Pojawie, w okręgu sądu powiatowego w Radłowie;

Wrzpie, w okręgu sądu powiatowego w Bochni;

Barezków, obecnie w okręgu sądu powiatowego w Bochni, dawniej w okręgu sądu powiatowego w Radłowie;

Obidowa, w okręgu sądu powiatowego w Nowym Targu;

Głębocice i Piotrowice, w okręgu sądu powiatowego w Andrychowie;

Bronowice małe, obecnie w okręgu sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Krakowie, dawniej w okręgu sądu powiatowego w Liskach;

Jeziorkany, w okręgu sądu powiatowego w Liskach;

Jamna, Rrzana dolna, Bukowiec, Kipsza, w okręgu sądu powiatowego w Cieżkowicach;

Siezna, w okręgu sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Nowym Sączu;

Ożanna, w okręgu sądu powiatowego w Leżajsku;

Krajowice, w okręgu sądu powiatowego w Jasle;

Koszyce małe, z miejscowością Ostrzembowska Wola, Kobierzyn, z miejscowościami Breń, Dębrze, Góra i Wymysł, w okręgu sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Tarnowie;

Słotowa, w okręgu sądu powiatowego w Pilźnie;

Krawce, w okręgu sądu powiatowego w Tarnobrzegu;

Łęki, obecnie w okręgu sądu powiatowego w Myślenicach, dawniej w okręgu sądu powiatowego w Dobczycach;

Tarnawa górna, w okręgu sądu powiatowego w Slemieniu;

Nisko, w okręgu sądu powiatowego w Nisku;

Szarwark, w okręgu sądu powiatowego w Dąbrowie;

Chorzeliów, Złotniki, w okręgu sądu powiatowego w Mielcu;

Sepnica, w okręgu sądu powiatowego w Dębicy;

Poreby Dymarskie, w okręgu sądu powiatowego w Kolbuszewy;

Rusinów, stary obecnie w okręgu sądu powiatowego w Kolbuszewy, dawniej w okręgu sądu powiatowego w Sokołowie;

Rysie, z miejscowością Ruda, w okręgu sądu powiatowego w Brzesku, położonych, otwarto nowe księgi gruntowe, i że termin wyznaczony edyktem z 5 lipca 1878 l. 8288 do zgłoszenia praw rzeczowych odnoszących się do nieruchomości wymienionymi księgami gruntowymi objętych z dniem 30 września 1879 upłynął.

Wzywa się zatem wszystkich, którzy

przez istnienie lub hipoteczny stopień pierwszeństwa jakiego wpisu w wyrażonej księdze uskutecznił, w prawach swych uważają się za pokrzywdzonych, ażeby swa zarzuty w czasokresie od dnia 20 listopada 1879 do dnia 30 czerwca 1880 włącznie, w sądzie powiatowym w którego okręgu dotycząca gmina katastralna jest położoną zgłosili, gdyż inaczej wpisy te nabędą skutku wpisów hipotecznych.

Ostrzega się przytem, iż termin powyższy nie może być ani przedłużonym, ani też z powodu zaniebdania do pierwotnego stanu przywróconym.

Kraków 30 października 1879.

(7933 2—3) **E d y k t.**

L. 9513. C. k. sąd powiatowy m. del. w Rzeszowie uwiadamia, że w sprawie egzekucyjnej Hersza Habera przeciw Tomaszowi i Maryannie Złamańcom pto 121 zł. a. w. z p. n. rozpisana została egzekucyjna publiczna sprzedaż realności w Pobitnem położonej wedle l. w. h. 50 b. L. p. 1. na imię dłużników zapisanej.

Sprzedaż ta odbędzie się w 3ch terminach t. j. dnia 19 grudnia 1879 dnia 23 stycznia 1880 i dnia 27 lutego 1880 każdym razem o 10 w gmachu sądowym.

Na pierwszych dwóch terminach sprzedaż egzekwowanej realności nastąpi tylko wyżej ceny lub za cenę szacunkową w kwocie 2140 złr. ustanowioną na 3cim zaś terminie i poniżej takowej.

Wadium ustanawia się w kwocie 214 złr. austr. wal.

Resztę warunków niemniej wyciąg hipoteczny i protokół oszacowania tejże realności, można przejrzeć w t. s. registraturze, Rzeszów dnia 25 października 1879.

Doniesienia prywatne

Obwieszczenie.

Pracując przez dłuższe lata w pierwszorzędnym składach z zupełnem zadowoleniem rzeczoznawców i pryncypałów mego zawodu, otworzyłem pracownię na własną firmę, i przyjmuję wszelkie reperacye fortepianów jakoteż innych instrumentów w zakresie mego zawodu wchodzących, wykonując takowe po cenach umiarkowanych w jak najkrótszym czasie.

Polecam się łaskawym względem szanownej P. T. publiczności.

Jan Moos

stroiciel i restaurator fortepianów
Ulica Halicka l. 40 Lwów. (7815 1—4)

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. galic.

Akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

6% LISTY HYPOTECZNE,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyi małżeńskich wojskowych, na kaucye i wadya, — są w temże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowinery wykonują się bezwzględnie po kursie dzisiejszym, bez dedukcien prowizyi.

(6565 18—2)

Ogłoszenie licytacji.

C. k. uprzyw. galicyjski

akcyjny Bank hipoteczny we Lwowie

podaje do powszechnej wiadomości, że niewykupione z dniem 31 sierpnia 1879 r. zastawy w kasie zaliczkowej mianowicie:

papiery wartościowe, klejnoty, drogie kamienie, perły, korale, złoto, srebro, itd.

dnia 4 i 5 grudnia 1879, o godz. pół do 10 przed połudn. przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu za gotowiznę sprzedane będą. — Licytacja odbędzie się w lokalnościach gmachu banku hipotecznego pod Nr. 15, plac Halicki.

Lwów, dnia 15 listopada 1879.

(7677 2—3)

Dyrekcya.

Wyszło drugie wydanie dziełka
Dr. A. Bergera
zawierające
niezbędne wiadomości dla
młodzieży dojrzalej (o chorobach
wenerycznych) oraz **środków leczni-**
czych. — Z rycinami 1 zł. 50 ct.,
bez rycin 1 zł.
Można nabyć u autora, Rynek 1. 28
nad składem rękawiczek p. Wicherta. Na
prowinę wysyłam za pobraniem poczt.
Dziełko to powinno się znajdować w
rękach rodziców, opiekunów, nauczycieli,
przełożonych zakładów jakoteż i w war-
sztatach.
Również można nabyć tegoż autora
broszurkę o **Dyfteryi i anginie**,
oraz tychże leczeniu podług najnowszej i
doświadczonej metody. Cena 1 egzempla-
rza 50 ent.
(7814 1-15)

Oulontyna
najlepszy i najprzyjemniejszy środek do konser-
wowania i pielęgnowania **zębów i dziąseł**,
zapobiegania **bezużyteczności** i usunięcia nie-
przyjemnego smaku i odoru ust podług prze-
pisu zaszczytnie znanego specjalisty dla chorób
ust i zębów
Dr. W. Finkelsteina
c. k. lekarza pułkowego
oraz
Dr. W. Finkelsteina
proszek do zębów
usuwający wszelkie w ustach tworzące się szko-
dliwości — są do nabycia
wyłącznie w aptece „pod Węgierską koroną”
J. PIEPESA we Lwowie przy Placu
Bernardyńskim.
Każdy flakon podług **rzeczywistego**
przepisu p. Dr. Finkelsteina przyrządzony,
nosi podpis producenta **J. Piepesa.**
Cena flakonu **Oulontyny** 1 złr.
Cena pudełka **proszku Dr. Fin-**
kelsteina 50 ct.
Prawdziwe angielskie **szczoteczki do**
zębów patentu Pierreponta po 70 i 50 ct.
(7845 3-?)

Przewyborne
przez „Sues” sprowadzane
Herbaty
chińskie
a mianowicie:
Cena
Nr. 1. **Taszu**, żółtokwiatowa aromat. 4-40
Nr. 2. **Juntajczam**, białokwiatowa arom. 3-60
Nr. 3. **Nandzyn**, czarna aromatyczna 3-30
Nr. 4. **Souchong**, mało narkot. 2-50
Nr. 5. **Congo**, czarna familijna 1-80
Nr. 6. **Wysiewki** z herbaty 1-20
Nr. 7. „ z najlepszych herbat 1-50
Kawa po tanich starych cenach, (2114 34-?)
najtaniej w handlu
St. Markiewicza
we Lwowie, w Ryńku 1. 42.

Słuchajcie, patrzcie i zdumiewajcie się!
Odebrany od masy konkursowej upadłej w najnowszym czasie wielkiej **fabryki towa-**
rów ze srebra „Britannia” zapas towarów, zaopatrzonych nawet znakiem fabrycznym
„echt Britannia”, sprzedajemy za każdą cenę, a lepiej powiedziawszy
d a r m o.
Za przesłaniem należytości lub za pobraniem 6 zł. 60 ct. otrzyma każdy następujące
przedmioty za czwartą część właściwej ich wartości, mianowicie:
6 sztuk wymiennicze dobrych noży stołowych ze srebra „Britannia” z prawdziwymi
angielskimi klingami.
6 sztuk najwyborniejszych widelców zjednego kawałka ze srebra „Britannia”.
6 sztuk najwyborniejszych łyżek stołowych ciężkich ze srebra „Britannia”.
6 sztuk najwyborniejszych łyżeczek do kawy ze srebra „Britannia” najlepszej jakości.
6 sztuk najwyborniejszych podstawek ze srebra „Britannia” najlepszej jakości.
1 wyborna i ciężka chochla do rosółu ze srebra „Britannia”.
1 wyborna i ciężka chochla do mleka ze srebra „Britannia”.
5 angielskich tacek „Victoria” wybornie cizelowanych
2 efektowne lichtarze salenowe stołowe.
Wszystkie te przedmioty w ilości 40 sztuk, są z najwyborniejszego i najlepszego srebra „Britannia”,
które jest jedynym metalem pozostającym wiecznie białym i nie dającym się rozróżnić nawet po 25
letnim użytkowaniu od prawdziwego srebra, **za co się gwarantuje.** Na dowód, że anons mój
nie polega
na oszukaństwie
obowiązuję się niniejszem publicznie przyjąć towar bez przeszkody napowrót, jeżeli się nie podoba.
Kto więc nabył chce za swe pieniądze dobry i trwały towar a nie lichoty, niechaj się uda tylko do
L. Nelken, Britanniasilber - Agentur,
Wiedeń, VI Mariahilferstrasse 45.
Naczynie stołowe na próbę, składające się z widelca, noża, łyżki i łyżeczki do kawy, prze-
syłamy tylko za 1 zł. Z powodu olbrzymiego obrotu powyższej gwarantacji, należy zamówienia jak
najrychlej uskuteczniać.
(7623 3 6)

Dr. Kl. Debicki
(933 2 5)
wyprowadzi się na ulicę Jagiel-
lońską Nr. 5, p. I.
Ordynuje od godz. 2—4 po poł.

Medal w Paryżu
SIROP I PASTA DOCTORA ZED
na Kodeinie i Balsamie leśnym
skóra, przebieg Zapalenia kęse-
łowa oddechowego, kasz-
szowa, niestrawności ka-
w w aptek. PP. Trauczyńskiego i Rodyła,
aptece P. Mikolascha,
dra Mankiewicza,
dra P. Goliczowskiego.

Znany jest fakt

że cudowna pasta pani Wilhelminy Rix, wdo-
wy po lekarzu w Wiedniu, Stadt, Adlergasse
12 we własnym domu, usuwa bez śladu i na
zawsze **piegi, plamy wtróbiane,**
pryszczki, trądzik, zaskórniki, dziob-
by z wysypek i z ospy, zmarszcz-
ki, czerwoność nosa i wszelkie inne
nieczystości w twarzy i na ciele, na co się
udziela **pisemnej gwarancji.** 1 szalik
tej pasty cudownej z przepisem używania ko-
sztuje 1 zł. 50 ct. Kwotę tę zwraca się bez
przeszkody, jeżeli pasta nie skutkuje. Przesyłki
za pobraniem
Wilhelmine Rix
Wien, Stadt, Adlergasse 12, we własnym
domu.
(7543 2-5)

Najstosowniejsze podarunki
na Gwiazdkę
i Nowy Rok
były i są przedmioty **optyczne,** które w najwięk-
szym wyborze po cenach najniższych są do nabycia
w **MAGAZYNIE**
J. Neuhöfera
c. k. nadwornego optyka i mechanika
we **Lwowie**
przy ul. Karola Ludwika 1. 9. (róg ul. Sykstuskiej)
Jako to: Lornety teatralne, Binokle, (Militär)
okulary, ewikiery, damskie lornetki, barometry meta-
lowe i rtęciowe, termometry licznego rodzaju, mikro-
skopy, lupy, szkła do czytania, kompas, lusterka dla
okulistów, maszyny elektryczne i indukcyjne, rajsej-
gi, metronomy, latarnie czarodziejskie, kalejdoskopy
(gry obrazów), skrzynki stereoskopowe, wraz z różno-
rodnymi obrazami do tychże.
Manometry, wagi wodne, oraz wszelkie
przedmioty w zakresie optycznym i mechanicznym weho-
dzące, przyjąwszy się do naprawy, po jak najumiarko-
wanych cenach.
Łaskawe zlecenia z prowincji uskutecznią się za za-
liczką, odwrotną pocztą.
(7296 5-10)

CALICOT
„Włoskie płótno barwione naj-
trwalszym materiałem na-
trawiającym w kolorach
szkła 30 lok. węd 10 par cali-
sonów zitr. 9.50.
Kalesony użyte zapinane na gu-
ziki lub do sznycowania białego
zitr. 1.35. — białe
Jana Riedla
Lwów, plac Maryński 1. 6.
(6-1862)

Dr. Karcz
trudniący się od kilkudziesięciu
specjalnie radykalnem leczeniem
chorób skórnych z zakażeniami
krwi powstałymi i wzmacnianiem
sił, skutkiem nadużycia osłabie-
nych,
ordyn. w mieszkaniu przy ulicy Wałowej 1. 3,
od godz. 8—10 i 2—4.
(Także listownie przy ścisłej dyskrety.)
Jego „Poradnik” w powyższych
słabościach (drugie wydanie) można na-
być u autora i w księgarniach, po cenie
1 zł. 20 ct. za egzemplarz. (6566 18-25)

Medale i nagrody otrzymane na wystawach
w
Lyonie w 1872 i w Paryżu 1873 i 1878 r.
SZTUCZNE TRAWIENIE
WINO CHASSAING
POLĄCZONE
Z **PEPSYNĄ I DIASTAZĄ**
naturalnymi czynnikami niezbędnymi w organizmie do trawienia. W 1864 r. o
Winie Chassaing odczytano bardzo pochlebny raport w akademii medycznej
W Paryżu. Od tej chwili preparat ten zajął bardzo ważne stanowisko w Terau-
petyce. Przepisują go powszechnie lekarze przeciw:
Mozolnemu i niezupełnemu trawieniu, bolesciom żołądka,
gastralgiom, trudnemu powrotowi do zdrowia, wymiotom, biegunkom,
utracie sił i apetytu, i t. d.
UWAGA. — Skuteczność tego środka dała powód do licznych fałszerstw.
Wymagać należy podpisu na etykiecie i na obłoczce cetero-kolo-
rowej przytwierdzającej kapsułkę.
W **PARYŻU**, Avenue Victoria, 6. We **Lwowie** w aptece PP. Mikolascha, Krzyżanowskiego etc.
(4752 16-24)

Najtańszy skład
LAMP.
Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić szanowną
P. T. Publiczność, iż dla wszelkiej wygody sprowa-
dziłem na sezon zimowy różne gatunki **lamp i**
przyborów do oświetlania, z pierwszorzę-
dnych fabryk, i podług najnowszych wzorów,
m i a n o w i e:
Angielskie lampy z dwoma kłotami,
potrzebujące mniej nafty, a dające nadzwyczaj
silne światło.
Angielskie cylindry nowej konstrukcji z mo-
siężnemi kominkami w kształcie kuli, niepekające.
Lampy nowej konstrukcji bez cylindrów,
do stajen, stodół i miejsc otwartych.
Lampki nocne, w różnych gatunkach od 20
do 40 ct.
Kule, umbry i tulipany w najrozmaitszych
formach, w największym wyborze i po najtań-
szych cenach.
Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za doznane,
poleca się i nadal łaskawym względem, zwłaszcza
przy tak bajecznie niskich cenach.
M. Jakoby
naprzeciw głównych drzwi teatru.
(7294 5-8)

Przeciw wyłysieniu głowy,
siwizni i tworzeniu się łupieżu, przydaje się według codziennie nadchodzących świadectw i listów
dziękczynnych jedynie i wyłącznie
Olejek taninowy Dra Moras.
Działanie tego jest faktycznie zadziwiające, gdyż nie tylko że usuwa wszystkie wyżej wymienione
słabości, lecz tegoż wzmacniające substancje pożywne, które według zasad umiędzynarodowienia, wśsom
konieczne są potrzebne, przywracają każde włosy chorobliwe do nowego życia i przyczyniają
się zdumiewająco do porostu włosów.
Tę doniosłą skuteczność stwierdza niezliczona ilość świadectw. Między innymi i następujące:
I ja oddaję olejki taninowemu, wyrabianemu przez dr. Moras, należąca pochwałę, gdyż takowy
nie tylko że zapobiega wypadaniu włosów i tworzeniu się łupieżu, lecz sprawił mi moen porost
włosów.
Wiedeń.
Wielorakie środki nie były w stanie wyleczyć włosów moich od wypadania, aż za poradą
mego lekarza zacząłem używać olejku taninowy d... w krótkim czasie wyleczył mi z
tej choroby. Stosownie do zastrzeżeń oddaję publicz... towi należąca pochwałę, a wyzna-
lamy najwyższe podziękowanie.
Praga 10 lutego 1877
K... k... y.
Do nabycia we Lwowie po 2 i 1 guld. w Lwowie: u J. Ruckera, ap. pod srebrnym
orłem, przy ul. Krakowskiej. Należy wyraźnie żądać „Olejku taninowego dr. Moras.”
(5124 16 24)